

ANKARA ECZACI ODASI BÜLTENİ

Cilt: 12

Temmuz-Ağustos 1990

- **II. Sağlık Kurultayından**
- **Rib Kilsret Rav Ub Adaynüd!!!**
- **Bir yağmurluk öyküsü**
- **Bazı Antibiyotiklerin Yeni İlaç Taşıyıcı Sistemlerle Hedeflendirilmesi**
- **Yeni İlaçlar**
- **Kültür-Sanat**
- **Oda Haberleri**

4

ankara

eczacı odası

bülteni

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

TEB II. Bölge

Ankara Eczacı Odası Adına

Sahibi ve Yazışleri

Sorumlusu:

Dr. Ecz. Akın Çubukçu

Yönetim Yeri ve

Yazışma Adresi:

Konur Sokak 13/2

Kızılay/ANKARA

Tel: 125 42 96-125 08 07

Yayın Kurulu:

Asude Uzgören,

Betül Bilgetekin, Ertan Onursal,

Gönen Üstün, İlhan Küçük,

Nilgün Göger, Rana Ege,

Rana Kunt, Sevgi Yıldız

Dizgi, Teknik Hazırlık ve Baskı:

Erk Yayıncılık

Tel: 231 41 97 - ANKARA

□Bültendeki yazılar,
bülten adı kaynak gösterilerek
yayınlanabilir

□Yazılardaki görüşler
yazarlarına aittir.

□Bülten 2750 adet basılır ve
AEO üyeleri ile yurtiçi tüm sağlık
kuruluşlarına ücretsiz gönderilir.

Bu sayıda

119 SOSYAL ECZACILIK

- II. Sağlık Kurultayından
- Rib Kilsret Rav ub adaynüd!!!
- Bir Yağmurluk Öyküsü

126 BİLİM HABERLERİ

- Bazı Antibiyotiklerin Yeni İlaç Taşıyıcı sistemlerle Hedeflendirilmeleri

143 YENİ İLAÇLAR

145 KÜLTÜR-SANAT

- Türkiye'de Kitle İletişimi
- Kitap Dünyasından
- Şiir

154 ODA HABERLERİ

156 BRİÇ - SATRANÇ

Bakış

Değerli Meslektaşlarımız;

Temmuz ayı, yurt içinde tepkisel hareketlerle dolu bir ay oldu. Ücretlere yapılan %25 zamların ardından yemek boykotları, yürüyüşler, alkışlı protestolar, hatta giderek işi bırakmaya varan biçimlerde gelişen ve ivme kazanan eylemlerin en çarpıcı özelliği tüm sağlık çalışanlarının yoğun katkılarıyla gerçekleşmiş olmasındı.

Neydi sağlık emekçilerinin istekleri: Emeklerine biçilen değere insanca yaşama adına bir tepkiydi. İnsan sağlığı üzerinde oynanmak istenen oyunlara karşı durmaydı.

Ortak çıkarları için biraraya gelen tüm sağlık çalışanları, sorunlarının çözümü için tek yolun grevli-toplu sözleşmeli sendikal hak olduğu gerçeğini bir kez daha vurguladılar. Sendika hakkının insan olmanın getirdiği, çalışanın en temel hakkı olduğunun ayırımında olan bu insanlar "ülkemizin kamu çalışanlarının sendikalaşmadığı Avrupa'da tek ülke, dünyadaki 9 ülkeden biri olmasının utancını bizler demokrasi adına taşımak istemiyoruz" diyorlardı.

Bu güzel dayanışmanın bir diğer örneğini serbest eczane kesiminde Bağ-Kur eylemi ile yaşadık. Artık biliyoruz ki, bu dayanışma örneklerini pek çok alanda hayata geçirebiliriz.

Böylesine güçlü bir dayanışmayı hayata geçirebiliyorsak eğer, neden hala katılım payları, nöbet ihlalleri bizler için sorun oluyor. Biz meslek odası yöneticileri olarak, uğraş vermemiz gereken bunca sorun varken, hala deontolojinin gözardı edilmesinin getirdiği bu sorunlarla uğraşıyor olmaktan mesleğimiz adına utanıyoruz.

Ağustos, gerek ülkemiz, gerekse dünyamız açısından sıcak savaş rüzgarlarının estiği bir ay oldu. Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhaki üzerine gelişen durum, ABD'nin bölgeye askeri güç ve araçlar göndermesi diğer ülkelerin buna katılımı ve BM'de alınan ambargo kararı. Irak'ın Kuveyt'i işgalini onaylamak olanaksız ancak sorun iki ülke halklarının sahip çıkmasıyla çözümlenmeli, dünyamız ve ülkemiz bir savaş ortamına itilmemelidir.

Silahlanma yarışına son verilmesi, sıcak savaş gündeme getirebilecek her türlü girişime ve eğilime karşı çıkılması ve barış dolu bir dünyada yaşanması dileğiyle...

AEOB

II. SAĞLIK KURULTAYINDAN**ODAMIZ BAŞKANI Dr. Ecz. AKIN ÇUBUKÇU'NUN II. SAĞLIK
KURULTAYINDA YAPTIĞI KONUŞMA:**

Sayın Divan

Değerli Konuklar

II. Sağlık Kurultayının çalışmalarının başta insanımız olmak üzere tüm insanların yararına kararlara varmasını diliyorum.

Sosyal devlet, yurttaşların toplum içindeki durumunu gözönüne alan, onlara yaşam hakkını sağlamayı görev bilen, yalnız klasik özgürlükleri sağlamakla yetinmeyip kişilerin insan gibi yaşamaları için zorunlu gereksinimlerini karşılamayı kendisine görev eden devlettir.

1982 Anayasasında, Türkiye Cumhuriyetinin temel ilkeleri sayılırken "Sosyal Devlet" olma ilkesine yer verilmiş, insanların insan onuruna yaraşır bir ortamda yaşamasını sağlamak görevi de devlete verilmiştir. Ayrıca bireylerin temel haklardan yararlanmasını engelleyen nedenleri ortadan kaldırmak için de, devlet görevlendirilmiştir.

Sağlıklı yaşamak tüm bireylerin doğuştan kazandığı bir haktır. Sağlık hizmetleri koruyucu ve iyileştirici hekimlik çalışmaları yanında, fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleri, ana çocuk sağlığı hizmetleri, kreşler, yaşlılar bakımevleri biçiminde, doğumdan ölüme kadar geçen bir süre içerisinde kesintisiz olarak sürdürülmelidir.

Çevre sağlığı, işçi sağlığı ve işgüvenliği, sağlık personelinin eğitimi de çözüm bekleyen sorunlardır.

Sağlık sorunu gerçek bir demokrasi ile çözülebilir. Sağlık hizmetleri, gerçek demokrasiye sosyal devlet kavramına inanmış yönetimlerle çözülebilir ve bir META olmak ancak bu yolla kurtulabilir.

Demokrasi ile yurttaşlar arasında varolan, olması gereken ilişki ve diyalog özellikle az gelişmiş ve demokrasinin yeterince sindirilememiş olduğu toplumlarda zaman zaman kesintiye uğramıştır. 1960 dan günümüze, ancak 45 yıllık bir geçmiş olan demokrasimiz, yaklaşık her on yılda bir kesintiye uğramış, "ARA REJİM " denilen dönemlerde, ülkenin sosyal, ekonomik, politik sorunları ile SAĞLIK SORUNLARI askıya alınmış ve ihmal edilmiştir.

Demokrasinin olabildiğince işletildiği yönetimlerde, demokrasiye ve demokrasi için gereken her türlü kurum ve kuruluşu yapılan ekonomik ve düşünsel yatırımın türü, insanın ekonomik, ruhsal ve bedensel sağlığı için yapılan maddi ve manevi yatırımlara eşdeğerdir.

Ülkemizin bugünkü koşullarında, bu yatırımların ikisi de eksiktir, çağdaş demokrasinin gereğinden yoksundur. Böyle olunca da insanlarımız, bedensel, ruhsal ve düşünce yönünden sağlıklı bir görüntü içindedir.

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİNİN 25. MADDESİ:

Her insanın yiyecek, giyecek, konut, sağlık hizmetleri ve gerekli toplumsal hizmetler de içinde olmak üzere, kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahını sağlayacak uygun bir yaşam düzeyine hakkı vardır. İşsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, ihtiyarlık ya da geçim olanaklarından iradesi dışında yoksun kaldığı diğer hallerde sosyal güvence haklarına sahiptir" demektir.

Anayasamızın 56. maddesinde ise "Devlet herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak, insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler" hükmü yer almaktadır.

Gerek Anayasada gerekse insan Hakları Evrensel Bildirgesinde insan sağlığı ve sağlık hizmetleri büyük ölçüde devlete bırakılmıştır.

1982 Anayasasında olduğu gibi, bu haklar tanınıyormuş gibi görünse bile, anayasanın diğer maddeleri incelendiğinde, kişi hak ve özgürlüklerinin bir damla, yasakların ise bir büyük göl olduğu açıkça görülmektedir.

Bir taraftan insan hak ve özgürlükleri TCK'nın bir çok maddesi ile yasaklanırken, diğer taraftan insan sağlığına verilen değer de, bütçeden sağlığa ayrılan paylar ile kısıtlanmaktadır.

Devletimiz sağlık hizmetleri için:

1983'de	% 3
1984'de	% 3,1
1985'de	% 2,9
1986'da	% 2.8
1987'de	% 2.8
1988'de	% 2.7
1990'da	% 2.8

pay ayırmıştır. Gittikçe azalan bu pay, insan sağlığı hizmetlerinde kullanabilecek maddi olanakları devletin elinden alıp kendi maddi çıkarları için kullanılabilecek özel kuruluşlar için bir pazar oluşturmaktadır.

Parası olana iyi sağlık hizmeti prensibini getirmek çabasında olan Sağ-Kur projesi bu yönde geliştirilmek istenmektedir. Anayasanın devlete verdiği görevi, parasal hizmet karşılığında verebilecek özel kuruluşlara devretmek istemi gündeme getirilmektedir.

Bu yanlışlığı burada vurguluyoruz.

Bu yaşlılığa Ankara Eczacı Odası olarak hayır diyoruz.

İnsan sağlığının bir demokratik hak olduğuna inandığımız için:

- Demokrasileri her yönüyle sağlıklı insanların kurabileceği,
- Sağlıklı Demokrasilerin, insan sağlığı faktörünü ön plana alarak, sağlıklı insanlarca yürütülebileceği
- Ne kadar demokrasi varsa o kadar sağlıklı insan ve o kadar sağlıklı demokrasi olacağı inancındayız.

Hepinizi saygılarımla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

Sayın Üyemiz,

Odamız kayıtlarının daha düzenli olabilmesi ve PTT ile ilgili işlemlerinizin daha hızlı ve düzenli yapılabilmesi için aşağıdaki bilgileri Odamıza 15.10.1990 tarihine kadar mutlaka bildiriniz.

**ANKARA ECZACI ODASI
YÖNETİM KURULU**

Posta Kod No:

Tel :

Adres :

*Geçici görevle evlerinden
uzaklaştırılan yürekli
sağlık çalışanlarına.*

RİB KİLSRET RAV UB ADAYNÜD !!!

Olcay Seles

Evet, belki de hiç anlamıyacak "BİR TERSLİK VAR BU DÜNYA'DA" Bakın, Suat TAŞER "Konuşma Eğitimi" adlı kitabına başlarken ne diyor:

"

Bu çalışmayı oluştururken:

Beş yaşındaki oğlum Barış, yerinde ve gereğinde susmaları ile, eşim Huriye, yerinde ve gerinde konuşmaları ile bana büyük ölçüde yardım ettiler. Barış'a öpücükler, Huriye'ye teşekkürler.

"

Suat TAŞER bir eğitimci, yazar, şair, tiyatrocü, eleştirmen, çevirmen ama gene de bir baba, Devlet Baba dediğimizin de özeneceği. Susmak ya da yerinde konuşmak derken ve de yukarıda başlıkta 'bir terslikvar' derken şöyler bir denklem aklıma geliyor:

"

Konuşması gerekenler / konuşmuyor - gerekmeyenler / konuşuyor.
Görmesi gerekenler / görmüyor - gerekmeyenler / görüyor.
Yönetmesi gerekenler / yönetmiyor - gerekmeyenler / yönetiyor
Yazması gerekenler / yazmıyor - gerekmeyenler / yazıyor

Gerekenler / yaşamıyor - gerekmeyenler / yaşıyor.

Şimdi, gelin isterseniz, birlikte yukarıda denklemin cebirsel bir analizini yapalım:
Deklemin SAĞ tarafını GEREKMEYENLER, SOL tarafını da GEREKENLER parantezine alalım:

GEREKMEYENLER (Konuşuyor, görüyor, yönetiyor, yazıyor, yaşıyor)

GEREKENLER (Konuşmuyor, görmüyor, yönetmiyor, yazmıyor, yaşamıyor)

ya da bir başka deyişle

GEREKENLER = GEREKMEYENLER

Ancak bu olay cebirsel olarak da irdelense olanak dışı olacağına göre denklemin doğruluğunu şöyle yazmak gerekiyor:

GEREKENLER ≠ GEREKMEYENLER

Yani, gerekenler hiçbir zaman gerekmeyenlere eşit olamaz. Onun için, görmeliyiz, konuşmalıyız, yönetmeliyiz, yazmalıyız, yaşamalıyız vs.

Susmak hiç bir sorunumuza çözüm getirmemektedir. Bir atasözümüz ne diyor bakın:

"insanın söylemezinden, suyun şarlamazından kork"

gerçi bu söz son günlerde 'insanın söyleyeninden, suyun şarlayanından kork' diye değiştirilmek isteniyor, ama hepimiz biliriz ki konuşmanın yanı sıra susmak da bir erdemdir ama yerinde ve zamanında olursa.

Eveleme-geveleme, uzun lafın kısası, sabahtan beri söylemeye çalışıp da söyleyemediğim, büyük bir sabır ve erdemle tüm kamu çalışanlarının onlarca yıldır susmakta olduğudur, susturulmuşluğun acısını yüreğimde taşıyarak.

Yazar İlhan SELÇUK bakın ne diyor bir fıkrasında:

"

.....

Kısaca Türkiye'de tarihin duvarına asılı saati geriye doğru çevirmeye çalışmaktadır.... pek kurnaz pek akıllı olduklarından işçiye sözde "iltifat" ederek:

- Sen memursun! diyorlar.

Bir vakitler bu ülkede memur olmak, işçinin düş'ünde göreceği bir ayrıcalıktı. Devlet

---

---

memuru sırtını güvenceye dayamış kişi sayılır, şarkılar bile döktürülürdü:

"Üsküdü gider iken aldı da bir yağmur,
Katibimin setresi uzun eteği çamur..."

İşçinin ne toplu sözleşmesi, ne sosyal güvencesi, ne hastanesi, ne sendika kurma özgürlüğü, ne de grev hakkı bulunuyordu...

Eskiden memurlar gazete köşelerine imzalı imzasız mektuplar yazarak hallerinden yakınır, geçim sıkıntısından şikayet ederlerdi. Çünkü ellerinde hiç bir olanak yoktu ve perişandılar. Dışarıdan bakınca kolalı yakaya takılmış düz gün kravatta koskoca devletin temsilcisi rolünde görüyorlardı. ama gerçekte siyasi iktidarı ele geçiren sorumsuz politikacıların iki dudağı arasındaydı yazgıları.

Şimdi, memurlar da uyanıyorlar; somut amaçlar çevresinde birleşiyorlar.

Eski İstanbul türküsünün çoğu kişinin belleğinde yerleşmiş dizeleri artık değişmekte:

"Üsküdü gider iken aldı da bir yağmur

Katip uykudan uyanmış gözleri mahmur..."

Katip uykudan uyanmışsa, ve mahmurluğunu silmek için gözlerini uğuşturuyorsa; Batı Demokrasilerindeki memurların grevli toplu sözleşme haklarını sağladıklarını bilir, anlar; bu yolda haklarını sağlamaya çalışır. İşçilerin memur olmamak için direndikleri 1976 Türkiye'sinde mürekkep yalamış memurların demokratik haklarını ve güvencelerini kazanmak için birleşmeleri gerekir.

İlhan SELÇUK böyle demiş ve yazısını şöyle tamamlamış:

"gerçi tarihimizin duvarına asılı saat uzatmalı ve gecikmelidir ama, katip uyanmalı artık... Üsküdü yağın yağmur ahmak ıslatan niteliğine dönüştü; pastırmanın kilosu yüz lira! sen ne diyorsun mirim?"

30 Ocak 1976 / Cumhuriyet

Olcay da "bir teslik var bu dünyada" demiş ve yazısını şöyle tamamlamış:

... pastırmanın kilosu 25.000 lira sen ne diyorsun mirim?

BİR YAĞMURLUK ÖYKÜSÜ

Nilgün Günden Göger

Yılbaşı yaklaştıkça çok uluslu ilaç firmalarımızda da bir harekettir başladı. "Sevgili doktor ve eczacılar" a sunulacak hediyeler seçiliyordu. Hem göz alıcı, hem biraz işlevsel, hem diğer firmaların akıl edemeyeceği türden birşeyler bulunmalıydı. Firmalar, hediyelerini iki gruba ayırdı. Birinciler oldukça pahalı hediyeler, ki bunlar "kaz gelecek yerden tavuk esirgemeyecek" yerlere verilecekti; ikinciler ufak tefek hediyeler, ki bunlar, firma temsilcilerinin önüne gelene verebileceği takvim, tükenmez kalem vb. gibi hediyelerdi.

İnsanımıza ilacı en münasip (!) fiyatlarla ulaştırmayı hedef edinmiş, halk sağlığından başka bir kötü niyeti olmayan firmalarımız, elbette en iyisi kendilerinininki olan ilacı pazarlamak isteyeceklerdi. Pazarlamak lafı, artık ilaç için bile olsa kulaklarımıza garip gelmiyor. Öyle ya herşeyin bir bedeli var. İlaç almak için ödediğimiz onca paranın bir kısmı, cicili bicili hediyeler olarak nasılsa bize geri dönüyor.

Gelelim hediyelerimizin hedefi ve varolma nedenleri "sevgili doktor ve eczacılar" a . Oldukça çileli ve ağır bir eğitimden sonra diplomasına kavuşan çiçeği burnunda eczacının amacı "dükkan" açmak. Açınca da yasaların kendine verdiği tüm hak ve yetkileri sonuna kadar kullanmak. Bu çiçeği burnunda eczacılardan bir sevgili bayan arkadaşımız "dükkan"ını açıyor. İlaç giden firmalarla da gerekli diyalogu kuruyor, binlerce kalem siparişi oluyor. Ancak birgün köşedeki eczacı arkadaşının sırtında hayalindeki yağmurlu gö-

rüyor. Yağmurluğun üzerinde de kendisinin binlerce sipariş verdiği firmanın amblemi. Hemen telefona sarılıyor: "Hani benim yağmurluğum? Olayın bundan ötesi daha da içler acısı. Çok uluslu firmanın temsilcisi derhal eczaneye geliyor. Cebinden 50.000 TL. çıkarıp kalfaya veriyor ve bir yağmurluk satın alıp eczacı bayana getirmesini söylüyor. Kıpkırmızı olan eczacımız ise, haksızlığa (!) dayanmadığını anlaşılmas seslerle haykırmaya çalışıyor.

Lotaryacılığın sonuna dek desteklenmediği, 2 Omo alana üçüncüsünün bedava verildiği, 5 tane Sana yağı alırsan iki çatal kazanırsın anlayışının iyice yerleştiği, ekonomik sıkıntılar içinde Sana yağından çıkan çatala, Roche'un penye bluzuna, Eczacıbaşı'nın çantasına tamah etmenin "olağan" olduğu günümüzde acaba suçlu bu insanlar mı? Yoksa halk sağlığını ticaret aracı yapmayı kafasına koymuş, ilaca verecek parası olmadığı için hastalığına terkedilmiş kişiyle eczacı ve doktorunu karşı karşıya getirmeyi seçmiş, ilacın reklamının yapılabilirliğine meydan vermiş yönetimler mi?

Bu eczacı, eczacılar içinde sadece bir örnek. Göz boyayıcı hediyeler, yandaki eczacıyla rekabeti koyulaştıran eczacılar, kârdan başka hiçbirşeyi gözü görmeyen eczacılar, hep yaşadığımız bu düzenin ürünü.

Sözümüz dürüstçe çalışan eczane eczacıları meclisinden dışarı, deontoloji hocalarının kulağına...

BAZI ANTİBİYOTİKLERİN YENİ İLAÇ TAŞIYICI SİSTEMLERLE HEDEFLENDİRİLMELERİ

H. SÜHEYLA KAŞ*

Mikropartiküllü sistemler, mikroküreler, mikrokapsüller, lipozomlar ve nanopartiküller son yıllarda özellikle "ilaç taşıyıcıları" olarak üzerinde çalışmaların yoğunlaştığı sistemlerdir.

Bu yazıda, yeni ilaç taşıyıcı sistemlerden mikroküreler ile hedef organa taşınan bazı antibiyotiklerin serbest ilacın verilmesine olan üstünlükleri örneklerle açıklanacaktır.

Mikroküreler, çapları 0.02 - 300 um arasında değişen, homojen, monolitik yapıya sahip, etken maddeleri vücudun istenen bölgelerine hedeflendirerek oralarda yoğunlaşmasını sağlayan yeni ilaç taşıyıcı sistemlerdir (1-3), Şekil 1. Mikrokürelerin başlıca özellikleri (4,5):

- istenen hedef doku veya organa etken madde taşınması,
- hedef bölgeye ulaştıktan sonra etken maddeyi salması,
- düşük dozda ilaç kullanılması ve buna bağlı olarak toksisitenin azalması,
- düşük doza rağmen yüksek etki elde edilmesi,
- biyolojik yıkımlanma ile vücuttan uzaklaşabilmesi,
- yıkımlanma ürünlerinin toksik olma-

ması olarak sayılabilir.

Bir etken madde:

- klasik formülasyonlarda dayanıksız ise,

- toksik özelliği fazla ise,

- çözünürlük problemi varsa,

- absorpsiyonu düşük ise,

- membrana aşırı bağlanıyorsa,

- yarılanma ömrü kısa ise,

- dağılma hacmi geniş ise,

- terapötik indeksi düşük ise,

- anatomik ve hücresel engeller varsa hedeflendirilmesi istenir (1).

Hedeflendirme mekanizmaları **Pasif ve Aktif Hedeflendirme** olmak üzere ikiye ayrılır (6-8). Pasif hedeflendirmede esas partikül boyutudur:

- 0.1-2 um boyutunda olan partiküller iv, ia, veya ip uygulandıklarında karaciğerde lokalize olurlar.

- 7-12 um boyutundakiler ise mekanik filtrasyon yolu ile akciğerlerde yoğunlaşırlar.

- 200-300 um boyutundaki partiküller ia uygulandıklarında kemoembolizasyona neden olurlar.

* Hacettepe Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Teknolojisi Anabilim Dalı Ankara

Aktif hedeflendirme ise, manyetik alan uygulanması, antijene özgü antikor ile kaplama ve lenf yolu ile taşınma olarak alt gruplara ayrılmaktadır (1).

Bu yazıda, antineoplastik amaçla kullanılan antibiyotiklerden:

- * Adriamisin = Doksorubisin
- * Mitomisin C
- * Aktinomisin D
- * Bleomisin

ve tüberkülostatik amaçla kullanılanlardan:

- * Streptomisin sülfat
- * Rifampisin örneklerle açıklanacaktır.

Kanser kemoterapisinde temel problem, ilacın öldürücü konsantrasyonda katı tümör hücresinde bulunamaması, antineoplastik ilaçların toksik özellikte olması ve yüksek dozda kullanıldığında bu toksitenin daha da artmasıdır. Konvansiyonel kanser tedavisinin başlıca yetersiz olma nedeni, ilaçların hedef organa ulaşmaması ve az miktarda ilacın aktif durumda bulunmasıdır. Buna karşın, ilaç sadece tümör bölgesine hedeflendirildiğinde sistemik dolaşımında çok düşük dozda bulunmakta ve bu düşük doz, yüksek dozda karşılaşılan istenmeyen toksik etkileri en aza indirmekte veya elimine etmektedir.

Antineoplastik amaçla kullanılan antibiyotiklerden **Adriamisin = Doksorubisin** antrasiklin glikozitlerindedir. Akut lösemiler dahil birçok tümör türüne karşı

kuvvetli etkinlik gösteren geniş spektrumlu bir antineoplastik ilaçtır. Mide-barsak kanalında absorbe edilmediğinden iv infüzyon şeklinde uygulanmaktadır.

Kronik kardiyotoksisite, dermatolojik toksisite ve immün supresif aktivite gibi yan etkileri bu ilacın kullanımını kısıtlamaktadır (9). Bu kısıtlamaların üstesinden gelmek için adriamisinin yeni ilaç taşıyıcı sistemleri içinde verilerek belirli bir hücre grubuna yollanması ve orada yoğunlaştırılması planlanmıştır.

Adriamisin ile yapılan çalışmalardan birinde (10) mikroküreler hazırlanmış ve iv olarak sıçanlara enjekte edilmiştir. Bu çalışmada adriamisin manyetik olarak hedeflendirildiğinden aktif hedeflendirme ile spesifik bölgeye gönderilmiştir. Sonuçta etken madde hedef organda uzun süre kalmış, kardiyotoksisitesi azalmış ve farmakolojik etkisi ile terapötik indeksi artmıştır (Şekil 2).

Adriamisin ile yapılan bir diğer çalışmada, manyetik olarak hedeflendirilen adriamisin içeren albumin mikroküreleri seçici olarak Yoshida Sarcoma tümörlerine lokalize edilmiştir (11). Tümör subkütan olarak sıçanların kuyruklarına implante edilmiş ve en az 200 mm² büyümesine izin verilmiştir. İlaç içeren mikroküreler (0.5 veya 2.5 mg/kg) ventral kaudal arterden infüze edilmiştir. Çift kutuplu sabit bir mıknatıs infüzyon süresince tümör bölgesinde tutulmuştur. Kontrol grubuna ise sadece serbest doksorubisin ia olarak (5 veya 0.5 mg/kg) infüze edilmiştir. Manyetik olarak lokalize edilmiş adriamisin alan

22 hayvandan 17 sinin tümöründe total histolojik remisyon gözlenmiştir (Tablo 1). Serbest adriamisin ile tedavi gören hayvanlarda tümörler büyümüş, metastaz ve % 90-100 oranında ölüm gözlenmiştir. Manyetik olarak lokalize edilenlerde % 75 total remisyon bulunurken % metastaz sıfırdır. Bu şekilde bir tedavi sonucu, antitümoral ajanların etkinliği artırılıp toksisitesi azaltılmaktadır.

Adriamisin ile yapılan bir diğer çalışmada ise 0.05 mg/kg adriamisin manyetik olarak hedeflendirilmiştir (12) Sıçanlarda yapılan bu çalışmada kuyruk bölgesi hedef organ olarak seçilmiş ve adriamisinin dokulardaki konsantrasyonu belirli zamanlarda izlenmiştir. Enjeksiyondan 60 dakika sonra hedef organda 3.7 ug/g ilaç bulunurken 100 kat daha fazla dozda (5 mg/kg iv) verilen serbest adriamisin, hedef organda 1.8 ug/g olarak bulunmuş; diğer organların tamamında total olarak 15 ug/g olarak bulunmuştur (Şekil 3). Bu çalışmada daha düşük doza rağmen yüksek lokal ilaç konsantrasyonu elde edilmiş ve bu şekilde istenmeyen yan etkiler azaltılabilmektedir.

Mitomisin-C (MMC), Japonya'da 20 yıldan bu yana kanser kemoterapisinde kullanılan antibiyotik özellikte bir maddedir. Çok toksik olduğundan serbest halde verildiğinde tek başına değil diğer ilaçlarla kombine halde, düşük dozda kullanılır. Antikanserojen etkili olan MMC, alışılmış dozaj şekli ile verildiğinde hedef lezyondan hızla uzaklaşmakta, kaplanmış şekilde verilen MMC nin biyolojik aktivitesi ise 6 saatten fazla uzatılabilmektedir. Bu

durum 5 köpekte yapılan deneylerle böbreklerde gösterilmiştir ki böbrekler MMC yi inaktive eden bir enzim sistemi taşımaktadır (13). Kaplama MMC yi enzimatale inaktivasyondan korumakta, böbreklerden hızla klerensini önlemekte ve yavaş salınmasını sağlamaktadır (Şekil 4). Deney hayvanı olarak kullanılan köpeklere renal arterden MMC mikroküreleri enjekte edilmiştir. Kontrol grubuna ise serbest MMC verilmiştir. İnfüzyondan hemen sonra alınan kesitlerde kortiko-medullar kavşakta mor lekeler gözlenmiştir ki bunlar yüksek konsantrasyonda MMC yi göstermektedir (Şekil 5).

Antinomisin D, trisiklik bir bileşik olan aktinomisin ile buna bağlı iki peptid halkasından oluşmaktadır. Mide-barsak kanalından az absorbe olan, iv yoldan kullanılan Aktinomisin D, DNA'ya bağımlı RNA sentezini inhibe etmektedir. Yapılan çalışmaların birinde (14) deney hayvanı olarak köpekler ve tek bir arter tarafından beslenmesi nedeniyle de böbrekleri kullanılmıştır. Serbest ve mikroküre şeklindeki Aktinomisin D enjeksiyonunu izleyen 60. dakikada köpekler öldürülmüş ve her iki böbrekteki, kalp karaciğer ve kastaki etken madde konsantrasyonu ölçülmüştür. Tablo 2, biyolojik olarak parçalanan nişastadan hazırlanan mikrokürelerin antineoplastik ilaçların doku dağılımının belirgin bir şekilde değiştiğini göstermektedir. Serbest ilaçla mikroküre enjeksiyonu sonuçları karşılaştırıldığında, korteks % sinin 2.4 faktörü ile, medulla konsantrasyonunun ise 3.8 faktörü ile arttığı gözlenmiştir. Bu çalışma degrade olabilen

nişasta mikrokürelerin yaral ilaç konsantrasyonunu artırdığını göstermektedir.

Bleomisin, DNA sentesini bozmak ve mitozu inhibe etmek suretiyle anti-neoplastik etki yapan bir antibiyotiktir. Düşük molekül ağırlıklı bir bileşik olması nedeniyle tümör bölgesini hızla terketmektedir. Hızlı olan ilaç difüzyonunun önlemek için makromoleküller ile uzatılmış etkili prepatları hazırlanmıştır. Mikroküre içindeki bleomisin belirgin biçimde toksisiteyi azaltmakta, daha az doku nekrozuna neden olmakta, lokal immobilizasyonu 4-6 haftaya kadar uzatmaktadır.

Tüberkülostik amaçla kullanılan antibiyotiklerden **Streptomisin sülfat** aminoglikozit yapısında bir antibiyotiktir. Mide-barsak kanalından absorbe olmadığından oral yolla kullanımı bulunmamaktadır. Sistemik tedavi amacı ile im yolla verilmektedir. Ancak enjeksiyon yerinde ağrı ve iritasyon oluşmakta ve yüksek dozda bu etki daha da şiddetlenmektedir. Streptomisin sülfat mikroküreleri iv uygulama sonucunda akciğerlerde toplanmasını sağlamak, daha düşük dozda etken madde ile hazırlanmışlardır. Bu preparat şekli ile ülkemizde halen daha önemi olan tüberküloz hastalığının tedavisine daha akılcı bir yaklaşım getirilmesi amaçlanmıştır. Albumin (HSA) ve jelatin kullanılarak hazırlanan mikroküreler ve serbest streptomisin ^{99m}Tc ile işaretlenmiştir (15). Deney hayvanı olarak kullanılan farelere kuyruk veninden enjekte edilmiş ve belirli süreler sonunda organlardaki dağılımları incelenmiştir. Streptomisin sülfatın organlardaki

ilk 15 dakikada in vivo dağılımı incelendiğinde % 42 gibi yüksek düzeylerde karaciğerde, % 2.6 akciğerlerde, % 5,58 böbreklerde ve % 3.4 dalakta toplandığı gözlenmiştir (Şekil 6). Serbest streptomisin sülfat karaciğerde toplandığında, 10 um den büyük mikroküreleri hazırlanmış ve iv olarak uygulandıktan sonra pasif hedeflendirmeden yararlanılarak akciğerlerde toplanması sağlanmıştır (Şekil 7 ve 8). 10. dakikada albumin mikroküreleri akciğerlerde % 58.2, jelatin mikroküreleri ise % 41.3 düzeyinde toplanmıştır. Hem albumin ve hem de jelatin mikroküreleri 4 saat boyunca akciğerlerde oldukça yüksek düzeylerde kalmışlardır (Şekil 7 ve 8). Karaciğerde ise 10 dakikada HSA mikroküreleri % 11 iken, 1.,4. ve 24 saatlerde sırasıyla % 14.1, % 14.3 ve % 22.2 dir. Benzer durum jelatin mikroküreleri içinde geçerlidir.

Rifampisin tüberküloz mikobakterilerine karşı etkili bir antibiyotiktir. Antibakteriyel etkisini bakterilerde DNA tarafından düzenlenen RNA sentezini bozmak suretiyle oluşturduğu bilinmektedir. Mide-barsak kanalında oluşturduğu istenmeyen yan etkileri ortadan kaldırmak, daha düşük dozda ilaçla daha iyi ve sürekli etki elde etmek için rifampisin içeren HSA ve jelatin mikrokürelerinin hedef organ olan akciğerlerde toplanması amaçlanmıştır (16). Uzun dönemli kemoterapötik ilaç tedavisi gerektiren tüberküloz tedavisi için daha düşük dozla, daha etkin, daha az toksik bir tedavi yaklaşımını araştırmak için bu çalışma başlatılmıştır. Rifampisin mikrokürelerinin hedeflendirilmedeki durumları

serbest rifampisin ile karşılaştırılarak saptanmıştır. Serbest rifampisin 60. dakikada karaciğerde % 57 oranında, akciğerlerde ise % 1 civarındadır (Şekil 9). Albumin ve jelatin mikroküreleri ise 60. dakikada akciğerlerde sırasıyla % 72 ve % 53 olarak bulunurken karaciğerde % 13 ve % 10 oranında kalmıştır (Şekil 10 ve 11). Serberst rifampisin diğer organlara göre karaciğerde en yüksek düzeyde toplanırken, HSA ve jelatin mikroküreleri akciğerlerde toplanmıştır.

Sonuç:

Mikroküreler son yıllarda ilaç taşıyıcı sistem olarak üzerinde çalışmaların yoğunlaştığı bir konu olmuştur. İstenen hedef doku veya organa özgü bir ilaç dağıtımına olanak sağlamak, biyolojik sistemle geçimli, minimum toksisiteye sahip olması biyolojik yıkımlanma ile vücuttan uzaklaştırılabilmesi, düşük dozda daha etkin ve daha az toksik etkili bir tedavi yaklaşımı sağlaması açısından gelecek vadeden, üzerinde çalışmaların hızla devam ettiği ve ayrıca 2000 yılının ilaçları olarak da adlandırılan bir dozaj şeklidir.

KAYNAKLAR:

1. Tomlison, E., Microsphere Delivery Systems for Drug targeting and Controlled Release, *Int. J. Pharm. Tech. Prod. Mfr.*, 4, 39-57, 1983.
2. Tice, T.R., Cowsar, D.R., Biodegradable Controlled-Release Parenteral Systems, *Pharm. Tech.*, 8, 26-35, 1984
3. Burger, J.J., Tomlinson, E., McVie, J.G., Microparticles Intended for Microvasculature Blockage, Drug Incorporation and Release, **DRUG TARGETING** Eds, P. Buri and A. Gumma, 1985.
4. Widder, K.J. Marino, P.A., Morris, R.M., Senyei, A.E., Targeting Antineoplastic Agents Using Magnetic Albumin Microspheres, **TARGETED DRUGS**, Ed. E.P. Goldberg, New York, 1983.
5. Zimmerman, U., Cellular Drug-Carrier Systems and Their Possible Targeting, **TARGETED DRUGS**, Ed. E.P. Goldberg, New York, 1983.
6. Tomlinson, E., Burger, J.J., Schoonderwoerd E.M.A., McVie, J.G., Human Serum Albumin Microspheres for Intraarterial Drug targeting of Cytostatic Compounds. Pharmaceutical Aspects and Release Characteristics, **MICROSPHERES AND DRUG THERAPY**, Eds. E. Tomlinson et al., amsterdam, 1984.
7. Tomlinson, E., McVie, J.G., New Directions for Cancer Chemotherapy 2. Targeting with Microspheres, *Pharm. Int.*, 4, 281-284, 1983.
8. Illum, L., Davis, S.S., The Kinetics of Uptake and Organ Deposition of Colloidal Drug Carrier Particles delivered to Rabbits, **SECOND EUROPEAN OF BIOHARMACEUTICS**, Vol. 2, Salamanca, 1984.
9. Ranney, D.F. Magnetically Controlled Devices and Biomodulators, **DRUG DELIVERY DEVICES-FUNDAMENTALS AND APPLI-**

CATIONS, Ed. P. Tyle, New York. 1986.

10. Goldenberg, E.P., Iwata, H., Longo, W., Hydrophilic Albumin and Dextran Ion-Exchange Microspheres for Localized Chemotherapy, **MICROSPHERES AND DRUG THERAPY**, Eds. E. Tomlinson et al. Amsterdam, 1984.

11. Widder, K.J., Senyei A.E., Magnetic Albumin Microspheres In Drug Delivery, **MICROSPHERES AND DRUG THERAPY**, Eds. E. Tomlinson et al. Amsterdam, 1984.

12. Senyei, A.E. Reih, S.D. , Gonczy, C., Widder, K.J., In vivo Kinetics of Magnetically Targeted Low Dose Doxorubicin, **J. Pharm. Sci.**, 70, 389-391 , 1981.

13. Nemoto, R., Kato, T., Microencapsulation of Anticancer drug for Intraarterial Infusion, and Its Clinical Applica-

tion, **MICROSPHERES AND DRUG THERAPY**, Eds. E. Tomlinson et al. Amsterdam, 1984.

14. Tuma, R.F., The Use of Degradable Starch Microspheres for Transient Occlusion of Blood Flow and for Drug targeting to Selected Tissues, **MICROSPHERES AND DRUG TARGETING**, Eds. E. Tomlinson et al. Amsterdam, 1984.

15. Gürkan, H., Kaş, H.S. , Hıncal, A.A., Ercan, M.T. Streptomycin Sulphate Microspheres: Formulation and in vivo Distribution, **J. Microencapsulation**, 3, 101-108, 1986.

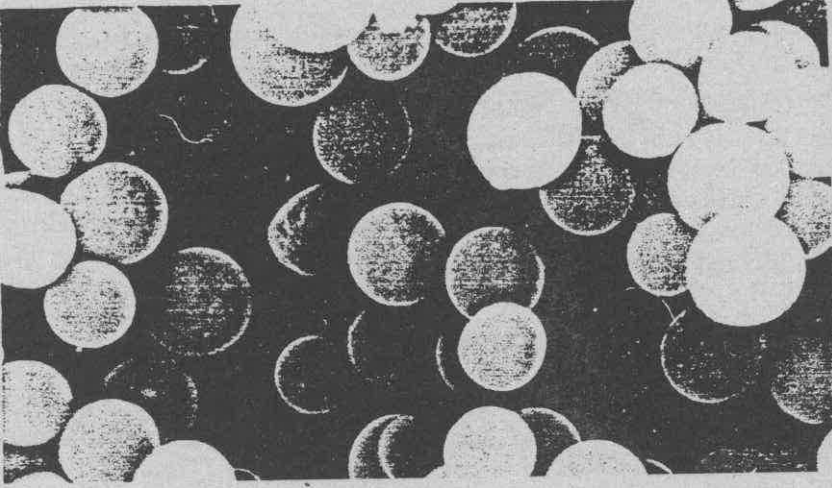
16. İşeri, E., Ercan, M.T., Kaş, H.S., Hıncal A., A., In vivo distribution of the ^{99m}Tc Labelled Albumin and Gelatin Microspheres of a Tuberculostatic Agent-Rifampisin, **5. Int. Cong. Pharm. Tech.**, Paris 1989.

Sayın AEOB Okuru,

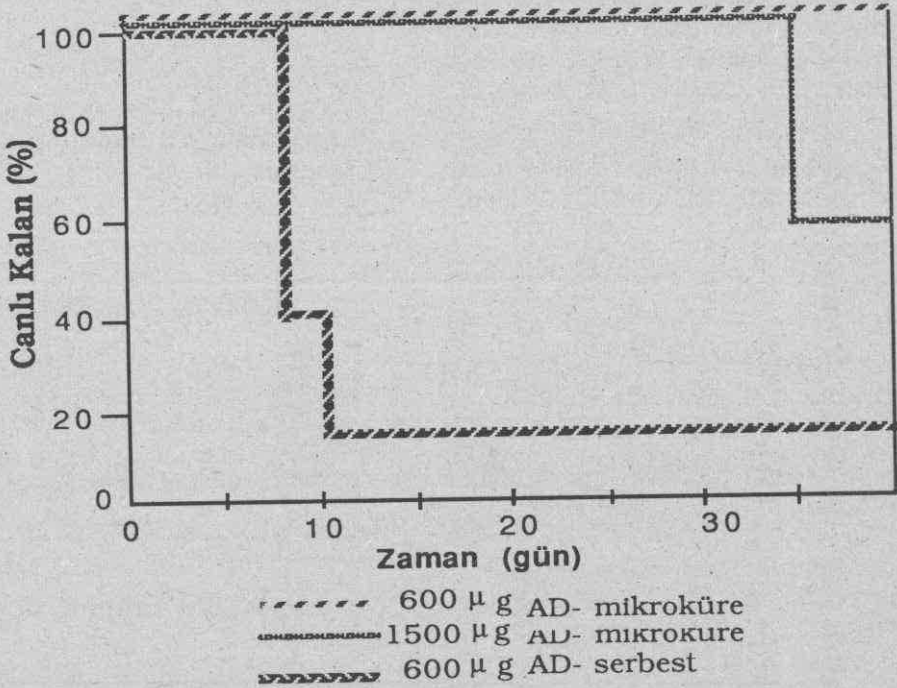
Bültenimizde yayınlanmak üzere şiir, öykü, araştırma ve mesleki konulardaki yazılarınızı bekliyoruz.

AEOB Yayın Kurulu

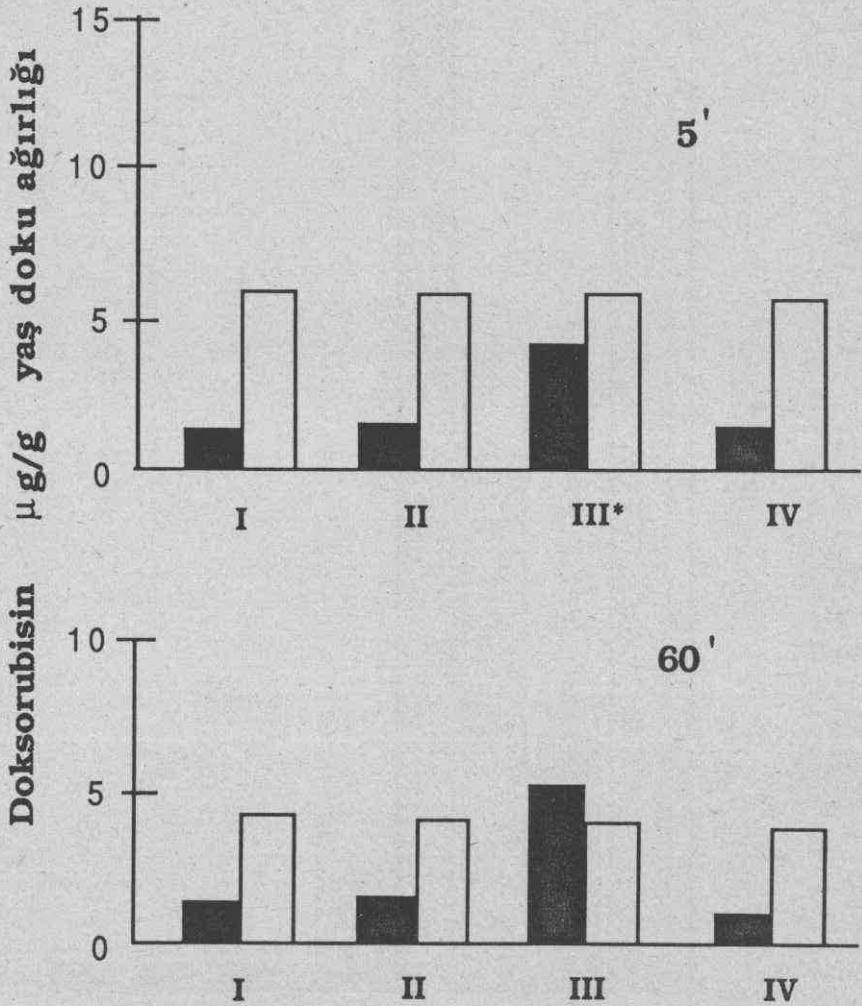

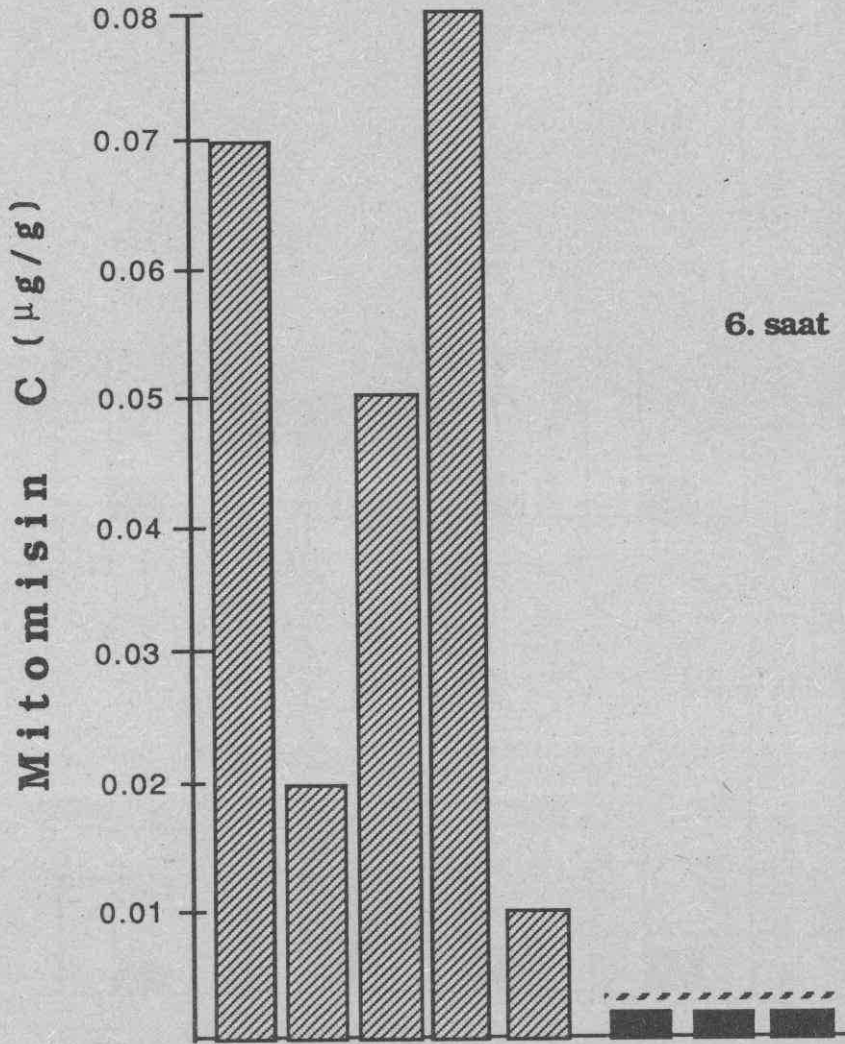
Şekil 1 Mikroküreler

Şekil 2. Serbest Adriamisin ve adriamisin Mikrokürelerinin toksisitesi.

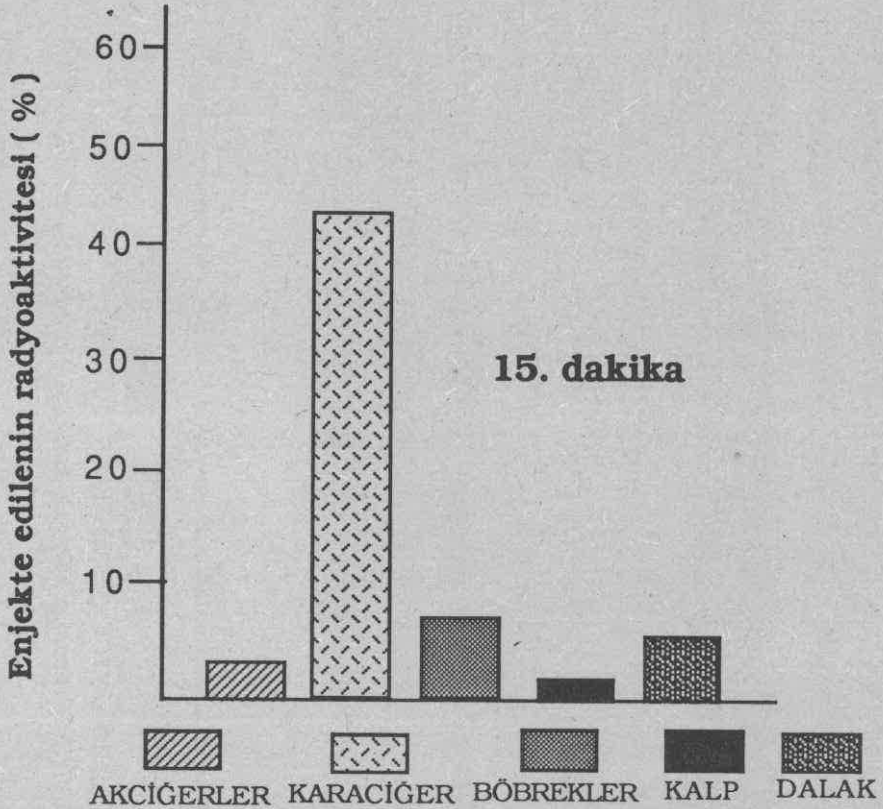
Şekil 3. Serbest Doksorubisin ve Manyetik Doksorubisin Mikrokürelerinin Dağılımı

Şekil 4. köpeklerde MMC Aktivitesi

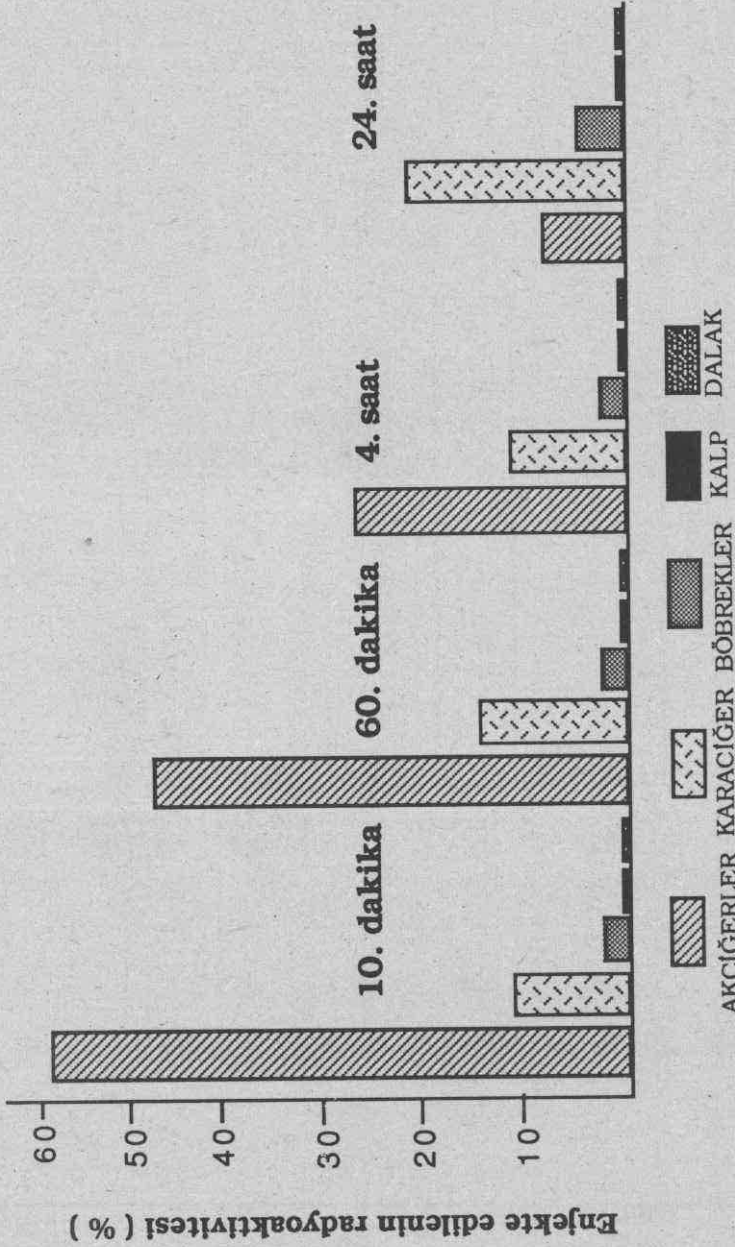
▨ - 5 Mg serberst doxorubisin /kg iv

■ - 0.05 mg manyetik doxorubisin mikroküresi /kg iv

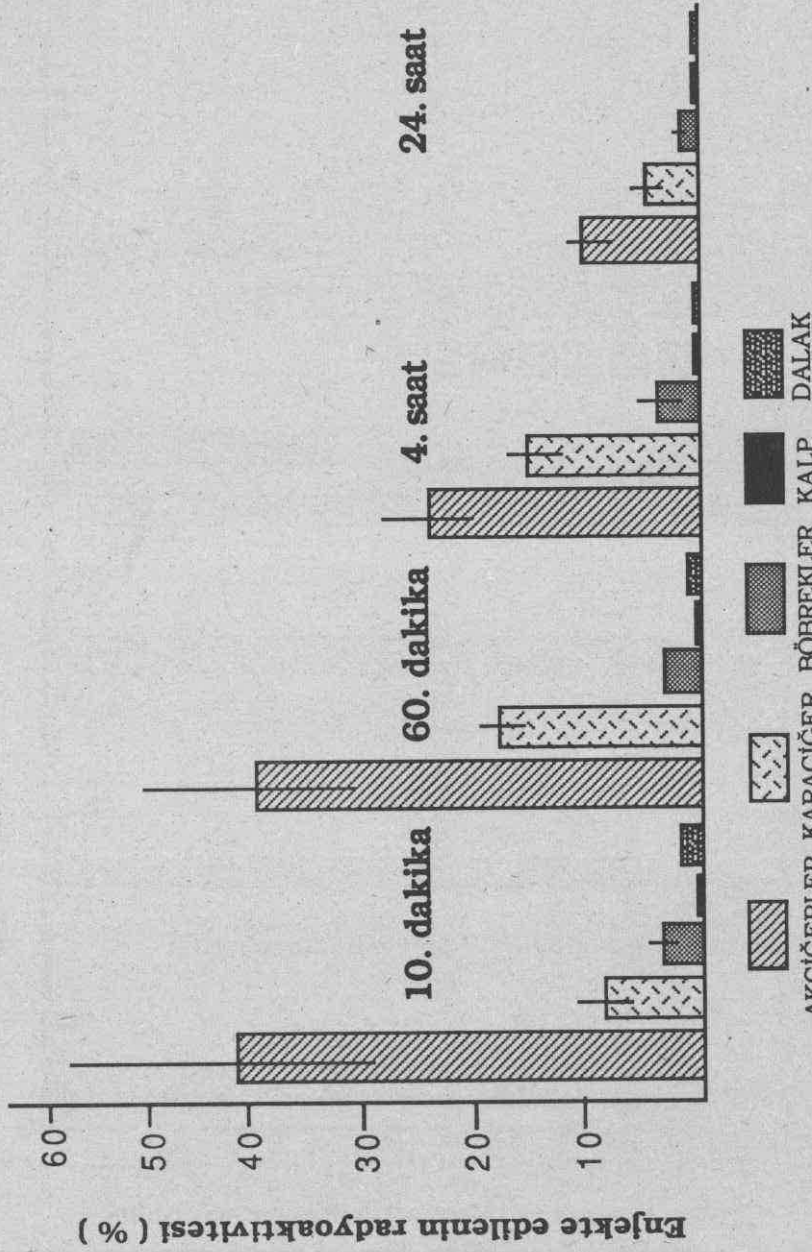

Şekil 6. ^{99m}Tc ile İşaretili Serbest Streptomisin Sülfat'ın Organlardaki Dağılımı.

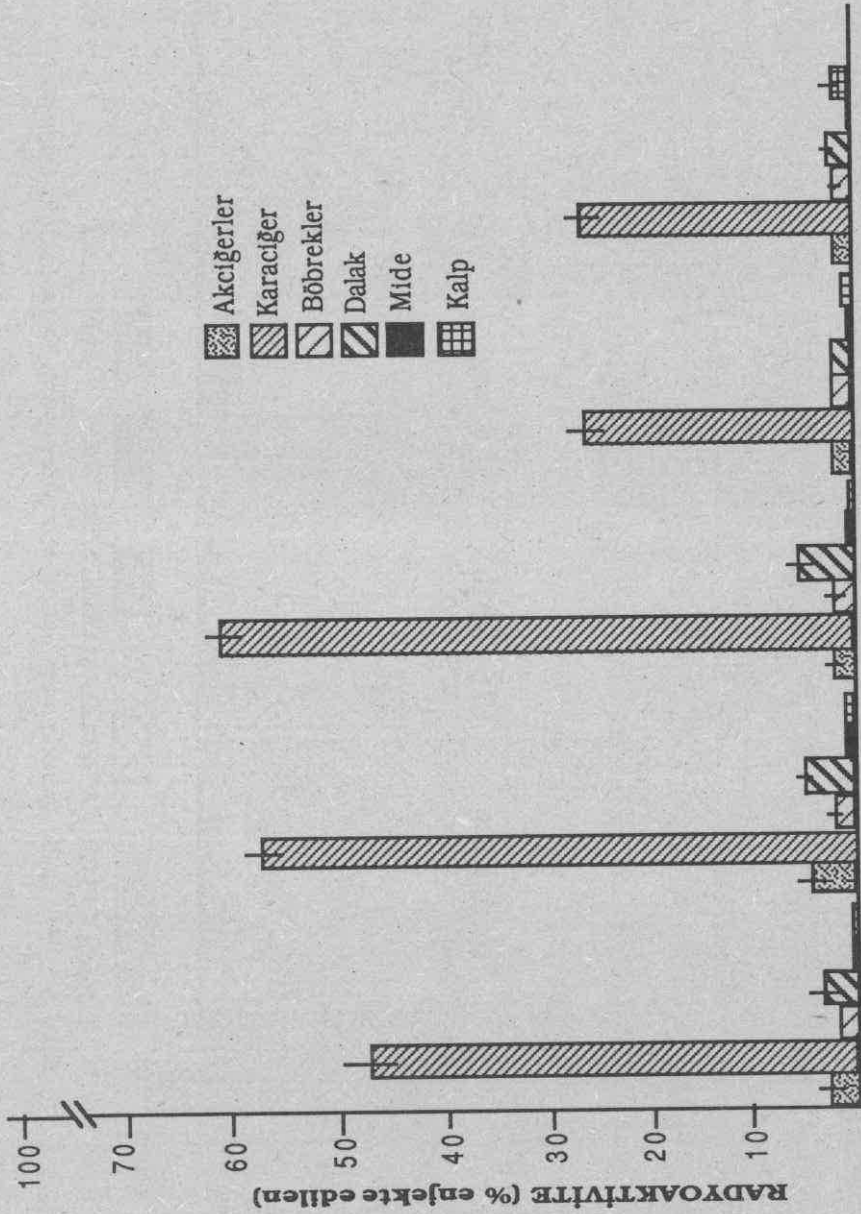

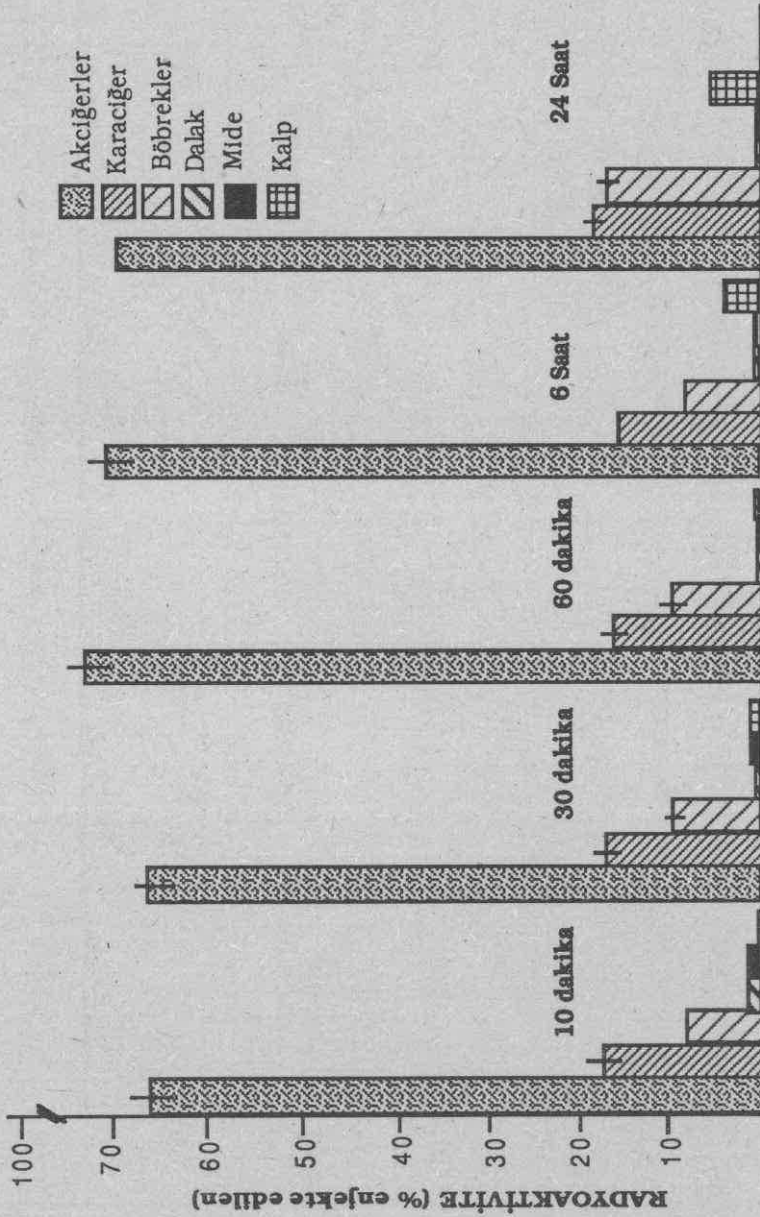
Şekil 7. ^{99m}Tc ile İşaretlenmiş Albumin Mikrokürelerinin Organlardaki Dağılımı

Şekil 8. 99m Tc ile işaretlenmiş Jelatin Mikrokürelerinin Organlardaki Dağılımı

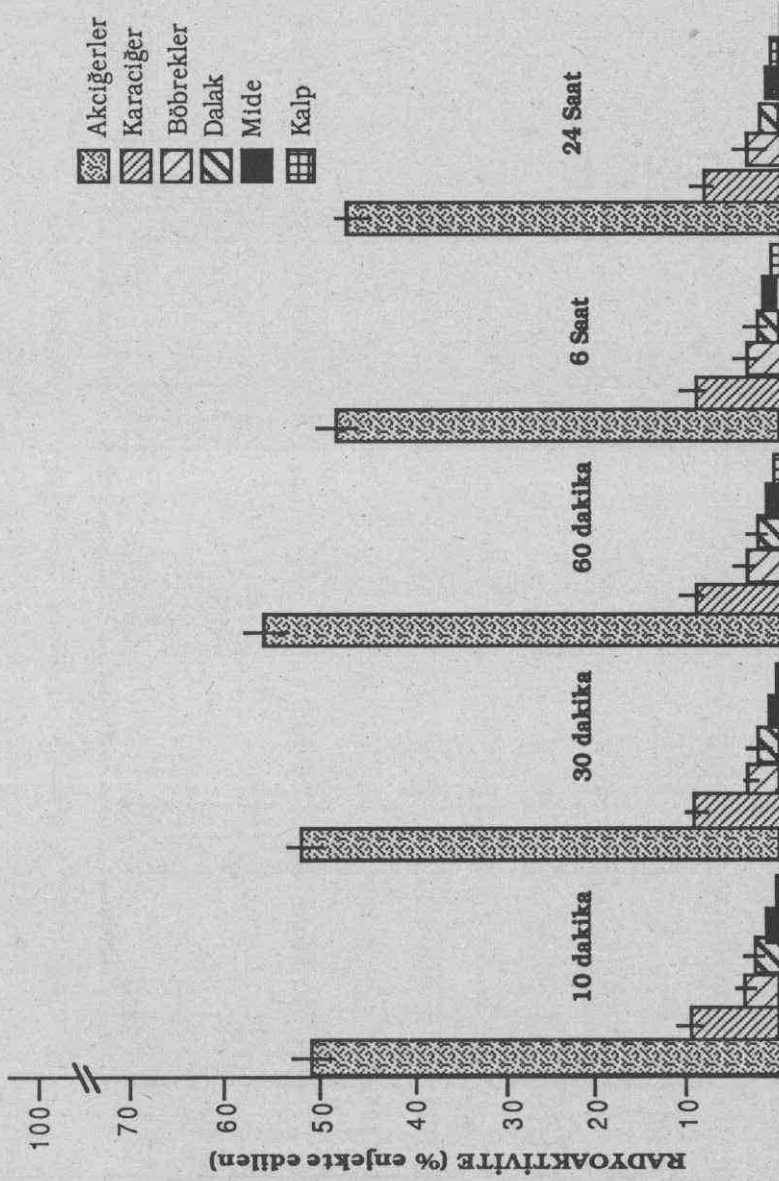

Şekil 9. ^{99m}Tc ile işaretlenmiş Serbest Tiymininin Organlardaki Dağılımı

Şekil 10. ^{99m}Tc ile işaretilenmiş Albumin Mikrokürelerinin Organlardaki Dağılımı

Şekil 11. ^{99m}Tc ile İşaretlenmiş Gelatin Mikrokürelerinin Organlardaki Dağılımı

DOKSORUBİSİN İÇEREN MANYETİK MİKROKÜRELERİN
YOSHIDA SARCIMALI SIÇANLARA ETKİSİ

	Kontrol grubu	doks. 5 mg/kg. i.a	doks. 0.5 mg/kg i.a	plasebo	mikroktire 0.5mg/kg (+)
BAŞLANGIÇ TÜMÖR BÜYÜKLÜĞÜ (mm)	36.2	26.8	25.7	29.3	27.8
NIHAİ TÜMÖR BÜYÜKLÜĞÜ (mm)	46.4	41.9	44.5	46.9	48.5
ÖLÜM (%)	90.	80.	100.	80.	100.
REGRESYON (%)	11.	0.	0.	0.	0.
TOTAL REMİSYON (%)	0.	0.	0.	0.	0.
METASTAS (%)	89	80.	100.	80	100.

Tablo 1.

AKTİNOMİSİN D KONSANTRASYONU (ug/g)

renal arter

	Serbest ilaç	36 um mikroküre	58 um mikroküre
MEDULLA	0.166	0.638	0.698
KORTEKS	0.584	1.378	1.493
KALP	0.024	0.021	0.022
KARACIĞER	0.075	0.066	0.053
KAS	0.008	0.014	0.006

Tablo. 2

ASİVİRAL 200 TABLET (Yurtoğlu) ASİVİRAL KREM

Bileşimi: Tablet şekli; bir tablette 200mg asiklovir, krem şekli ise; %5 asiklovir içerir.

Farmakolojisi: Asiklovir, herpes simplex virüs (HSV) tip I ve tip II ve Varicella Zoster Virüs (VZV)'e karşı yüksek aktivite gösteren bir sentetik asiklik purin nükleosid analogudur.

Endikasyonları: Herpes Zoster (Zona)'de yeni lezyon oluşumunu önler, vesiküllerin kaybolma süresini kısaltır, post-herpetik ağrıyı azaltır.

Genital, labial ve facial herpeste akut enfeksiyon süresini kısaltır, semptomları hafifletir, ağrıyı ve viral yayılmayı azaltır, iyileşme ve kabul oluşum süresini kısaltır.

Kanser, kemoterapi ve organ transplantasyonu gibi nedenlerle bağışıklık sistemi bozulmuş hastalarda daha sık görülen ve daha ciddi seyreden HSV ve VZV'e karşı profilaktik olarak kullanılır.

Kontrendikasyonları: Etken maddeye karşı duyarlılığı olan hastalarda kullanılmamalıdır.

Yan Etkileri: Tablet şeklinin kullanımı sırasında ender olarak kusma, mide bulantısı, baş ağrısı, bitkinlik, ishal ve deri kızarıklıkları, daha ender olarak da ateş, uykusuzluk, nörolojik reaksiyonlar, boğaz ağrısı, adet düzensizliği, bilirubin ve karaciğere ilişkin enzimlerde geçici yükselme-

ler, üre ve kreatininde küçük yükselmeler meydana gelebilir.

Krem şeklinin kullanımı sırasında ise; uygulama sırasında temas nedeniyle acı, yanma, batma, nadiren deride hafif kuruma, dökülme ve eritem görülebilir.

Uyarılar: Önerilen doz ve tedavi süresi aşılmamalıdır. Gebelikte ve süt verme döneminde; doktor tarafından, sağlanacak yarar riskle karşılaştırılarak gerekiyorsa dikkatle kullanılmalıdır.

Böbrek yetmezliği olan hastalarda dozun azaltılmasına dikkat edilmelidir. Böbrek fizyolojisini etkileyen diğer ilaçların, asiklovirin farmakokinetiğini etkileyebileceği gözönünde bulundurulmalıdır.

Etken madde virusidal olmadığından tedavi kesildikten sonra herpesin tekrarlanmasını önlemez.

Dozaj ve Kullanım Şekli: Yetişkinlerde ve 2 yaşın üzerindeki çocuklarda tedavi amacıyla günde 5 defa 1 tablet verilir. Tedavi 5 gün sürmelidir. Profilaktik olarak kullanılışında ise, günde 4 defa 1 tablet kullanılır. Böbrek yetmezliği olan hastalarda ve bağışıklık sistemi bozuk olan hastalarda doz ayarlaması yapılmalıdır. İki yaşın altındaki çocuklarda yetişkin dozunun yarısı kullanılır. Krem şekli ise; yetişkin ve çocuklarda günde 6 defa her 3 saatte bir sürülür. Tedavi 7 gün sürmelidir.

Ticari Şekli: Tablet şekli; 25 tabletlik blister ambalajlarda

Krem şekli; 10 gramlık alüminyum tüplerde

Saklama Koşulları: Tablet şekli 15-30 C, krem şekli ise 25 C yi geçmeyen sıcaklıkta, ışıktan ve nemden korunarak muhafaza edilmelidir.

SALAZOPYRİN EN- tab TABLET (Eczacıbaşı)

Bileşimi: Bir tablette 500 mg Salisilazosülfapiridin (sülfasalazin) içerir.

Endikasyonları ve Özellikleri: Sülfasalazin ve metabditleri anti-enflamatuvar, immünoşüpresif ve antibakteriyel etkiye sahiptir. İltihaplı bağırsak hastalıkları ve aktif romatoid artrit tedavisinde kullanılır.

Gastrointestinal tahammülsüzlük nedeniyle ilacı düzenli bir biçimde kullanamayan hastalar için ilacın yalnızca bağırsakta çözünen, enterik kaplı formu olan SALAZOPYRİN EN-tab geliştirilmiştir.

Kontrendikasyonları: Sülfamid ve salisilatlarla karşı aşırı duyarlı olan hastalarda, intestinal ve üriner obstrüksiyonlarda, porfiriak hastalarda, iki yaşından küçük çocuklarda, şiddetli allerji ve bronşiyal astma olgularında kullanılmamalıdır.

Yan Etkileri: Tedavi sırasında, bulantı, iştahsızlık, vücut sıcaklığının artışı, eritem, kaşıntı, baş ağrısı sık görülen yan etkilerdir. Çok nadiren işe, eritrosit anomalileri, siyazon, lökopeni, trombositopeni, midede dolgunluk hissi ve karın

ağrısı, baş dönmesi, kulak çınlaması, proteinüri, hematüri, kristalüri, ciltte sarı renk, nefes darlığı, öksürük, periorbital ödem, serum hastalığı ve nefrotik sendrom görülebilir.

Uyarılar: Karaciğer veya böbrek yetmezliği veya kan diskrazisi olan hastalarda hastanın klinik durumuna göre ilaç kullanımına karar verilmelidir.

Glukoz-6-fosfat dehidrojenaz eksikliği olan hastalar hemolitik anemi yönünden kontrol edilmelidir. Hasta, idrarının ve cildinin azo boyası nedeniyle portakal sarısı renk olabileceği konusunda uyarılmalıdır.

İlaç hamilelik sırasında ancak çok gerekli olduğundan kullanılmalıdır.

Dozaj ve Kullanım Şekli: İltihaplı bağırsak hastalıklarında, ağır vakalarda günde 3-4 defa 2-4 tablet, hafif durumlarda günde 3-4 defa 2 tablet, romatoid artritte, günde 2-3 defa 2 tablet, yemekten sonra alınmalıdır.

Ticari Şekli: 50 tabletlik blister ambalajlarda.

**MAHMUT TALİ ÖNGÖREN İLE 23.6.1990 GÜNÜ
SOSYAL TESİSİMİZDE YAPILAN SÖYLEŞİ:
TÜRKİYE'DE KİTLE İLETİŞİMİ**

M. Talî ÖNGÖREN

İyi Günler!

Türkiye'de kitle iletişimi araçları, yani daha ziyade radyo, TV, sinema üzerinde durmak istiyorum. Tabii bu çok derin bir konu. Bu araçlarla ilgili her noktaya değinmeye olanak yok, ama ben hepsinin ortak bir yanı üzerinde durmak istiyorum. O da bu kitle iletişim araçlarının haber alma hakkı, daha doğrusu Türkiye'de kamuoyunu aydınlatma durumu. Öyle sanıyorum ki özellikle 12 Eylül'den sonra, 12 Eylül'den önce de radyo da, TV de, basın da hatta sinema da halka ulaştırmak istediği bilgiyi yeterince ulaştıramama engelleriyle karşı karşıya. Ya da ulaştırdığı bilgiyi hep çarpıtarak, değiştirerek ve kamuoyunu aydınlatmaktan çok onu belli bir yönde, yanlış etkilemek üzere kullanılıyor. Öyle sanıyorum ki, bunun en belirgin örneğini de dün akşam TV de yaşadık. Bu çok tipik bir örnekti; çünkü, eskiden 1975 yılında anımsayacağınız gibi M C başlığı altında kurulan koalisyon sırasında TV ve radyo, basın gene çok tipik örnekler yaşadı. Yani olaylar çarpıtılarak, eksik bir şekilde kamuoyunu ancak o iletişim araçlarını elinde tutan çevrelerin-ki bu genellikle bir siyasal grup oluyor- onun istediği biçimde etkilemek için bir takım olumsuz örnekler verdi MC de. Fakat çünkü örnekle o günkü örnekler arasında kişisel görüşüme göre

çok büyük ayrılıklar vardı. Çünkü, o zaman TV de, radyo da bu işi çok iyi bilen kişilerin elinde değildi. Ve bu nedenle yapılan propaganda, yani TV ve radyodan kamuoyuna gönderilen mesaj da çarpıktı, eksikti, yetersizdi. Belli bir tarafın düşüncelerini yansıtmak amacıyla gerçekleştiriliyordu. Ama, kaba bir biçimde gerçekleştiriliyordu.

Yani bu araçları kullananlar onların nasıl kullanılabileceğini, mesajların nasıl etkili bir şekilde verilebileceğini pek bilmiyordu. Ama, çünkü örnek öyle değil. Çünkü örnek başlıbaşına bir örnek değil, bunun daha başkaları da vardı. Özellikle son yıllarda yaşadığımız, gördüğümüz... Ama çünkü örnek üzerinde duruyorum sadece. Sözü fazla uzatmamak için. Çünkü örnekle programın hazırlanışı, soruların soruluşu, görüntü, soruyu soran kişinin görüntüsü, çok ustaca, kendini kabul ettirebilir biçimde, mesajın TV'den yansıtılması çarpık da olsa, yetersiz de olsa, bu kabul edemeyeceğimiz, ama belki geniş çevrenin farkında olmadığı kadar ustaca yapıldı.

Yani sorular çok güzel seçilmişti, soruyu soran U. Dündar'ın program sunuculuğunu, soru sormasını, aldığı yanıtı göre ikinci soruyu sormasını vs. vs. yani bu işin nasıl yapılabileceğini çok iyi bilen

bir kişi olması bakımından dünkü örnek çok çarpıcıydı. Çünkü, bu sayede karşı tarafın verdiği yanıtlar, karşı tarafın ileri sürdüğü düşünceler ne olursa olsun çok etkilleyici bir şekilde yansıdı. Zaten 12 Eylül'den sonra Türkiye'de hemen hemen bütün kitle iletişim araçlarında böyle bir özellik görüyoruz. Yani biçimsel olarak çok iyi kullanılıyor, ama, verilen mesaj eksik oluyor, çarpık oluyor. Gerçekleri ancak belirtilmesi gerektiği kadar belirtiyor. Ya da gerçekleri belirtmiyor, iktidarın yahut hangi politik güç olursa olsun, onun elindeki araçtan sadece vermek isteneni verebiliyor. Ama bu yumuşak bir şekilde yapılıyor, izleyicinin kabul edebileceği bir şekilde yapılıyor. Bu da çok önemli bir faktör. Çünkü, eğer bir mesajın yansıtılması, biz mesajla beraber olmasak bile, o mesaja fikren destek vermiyorsak bile, o mesajın etkili bir şekilde yansıtılması, mesleki bakımdan ustaca ortaya konması, izleyici açısından çok önemli. Çünkü, Türkiye'de radyo izleyen, TV izleyen, gazete okuyan, sinemaya giden izleyicilerin, toplumun çok büyük bir bölümü eğitimsiz olduğu için, ya da daha başka kaynaklardan bilgi edinemediği için (bu çok önemli) kendisine ustaca verilen o yetersiz, o çarpık, o yanlış mesajı çok büyük kolaylıkla, rahatça kabul ediyor. Şimdi izleyicisi böyle olmayan bir ülkede, yani çoğunlukla eğitilmiş kişilerin oluşturduğu toplumlarda zaten bir başbakan, bir cumhurbaşkanı yahut herhangi bir sanatı bırakın politik bir kimliğe sahip olan bir kişiyi, bu kadar çok, bu kadar sık TV 'de görülmez. Yani belli aralıklarla görünmeyi

tercih eder, çünkü çok sık görünürse eskiyeceğini düşünür. Çok sık görünürse halkın söylediği sözle değil, görüntüyle ilgilenip kendisinden yorulacağını ve tepki göstereceğini düşünür. O nedenle, TV ve radyoyu çok az kullanır. Hatta eğer gerçekten haber değeri taşıyan çeşitli olayların içinde yer alırsa, bir günde iki haber bülteninde yer alabilir. (Batı demokrasilerini örnek alıyorum, ama bu çok ender olur) Bizde bir başbakanın, cumhurbaşkanının haber bülteninde çıkması çok sık olur ve halkın tepkisi de yansıtılmadığından TV özellikle çok etkili bir kitle iletişim aracı. Çünkü, okuma yazma bilmeyene de ulaşıyor. Basının erişmediği yere de erişiyor. Yani sinema salonu olmayan (Türkiye'de bir çok ilde sinema salonu yoktur), gazetenin ulaşmadığı yerlere TV ulaşır. O nedenle siyasal iktidarlar özellikle TV yi, TV olmadan önce de radyoyu propaganda amacıyla kullanmak isteyerek halkın haber alma özgürlüğünü zaman zaman çok ağır bir şekilde zedelemiş, zaman zaman da elimizden almıştır.

Şimdi biraz da yazılı basının üzerinde durmak istiyorum. Türkiye'de en eski kitle iletişim aracı yazılı basındır. 160 yıllık bir geçmişi var. Radyonun 63 yıllık bir geçmişi var. TV nin 22 yıllık bir geçmişi var. Sinemanın da 76-77 yıllık bir geçmişi var.

Ama sinema etkisini TV den önceki döneme kıyasla oldukça yitirdi. Ayrıca bugün sinemalarda da son iki yıl içinde gene haber alma hakkımızı elimizden alan bir biçimde sinemalarımızı Amerikan

Filmleri doldurdu. Kitle iletişim araçlarında haber alma hakkı dediğimiz zaman yalnız bildiğimiz haberi kastetmiyorum. Yani haber bültenlerinde verilen haberi, gazetelerde okuduğumuz haberi kastetmiyorum, bu sinemada yok. Ama sinema da filmlerle bize bir mesaj veriyor. O mesaj da haber değeri taşıyor. Bu bir aşk hiyayesi de olsa, bir polisiye film de olsa bize bir mesaj iletiyor. O mesaj çok önemli, o mesajın ne olduğu ve nasıl iletildiği çok önemli. Sinemamızda da son 2-2,5 yıl içinde şöyle bir durum ortaya çıktı. Son iki yıla kadar Türkiye'deki sinemada yabancı sermayeyi teşvik yasası vardı. Ta kapitülasyonlardan beri tartışılan bir konu bu. Yabancı sermayenin Türkiye'de nasıl kullanılacağı, Türkiye gibi bütün ülkelerde bu tabii gözünüde tutulan bir nokta. Bizde kapitülasyonlardan beri var, daha önce de var. Fakat, Osmanlı İmparatorluğu kapitülasyonlarla çok tipik örneklerle karşılaşmış. Bunun içine son iki yılda sinema da çok önemli bir şekilde girdi. Çünkü, bu sermaye teşvik yasasında bir değişiklik olsun, (sinema alanı da dahil) Türkiye'ye istediği gibi geliyor, Türkiye'den elde ettiği gelirin herhangi bir kısmını Türkiye'de yatırım yapmaya ayırma zorunluluğuyla karşılaşmıyor ve Türkiye'deki faaliyetinden elde ettiği gelirin aşağı yukarı % 98 ini de çok rahatlıkla Türkiye dışına çıkarabiliyor.

Böyle bir değişiklik yapıldıktan sonra Amerikan film dağıtım şirketleri Türkiye'ye geldiler. Zaten gelmişlerdi, fakat eski yasaya göre Türkiye'de bir temsilcilik açmak zorundaydılar. Oysa yeni yasaya

göre böyle bir temsilcilik açmak gereğide ortadan kalkmıştır.

Sonradan sonraya geldiler, bürolarını kurdular ve Amerikan filmlerini de getirdiler. Şimdi Amerikan Filmlerini getirebilirler. Zaten bu tartışma başladığı zaman ve şimdi size söylemeye çalıştığım çok önemli bir noktayı da ortaya attığımız zaman, ben ve benim gibi bu konuyu yazan çok sayıdaki arkadaşımız, "Vay siz Amerikan Sinema Sanatına karşı mısınız?" gibi bir suçlama ileri sürdüler. Oysa hiçbirimiz, daha çok kendi adıma konuşuyorum tabi- sanata ya da bir yabancı ülkenin sanatına karşı değiliz. Ama, o yabancı ülkenin sinema sanatının ürünü olan filmlerin Türkiye'ye getiriliş biçimine karşıyız. O da söylediğim gibi hiçbir vergilendirme sistemine tabi olmadan Türkiye'de bu kazançla belli bir oranda yatırım yapma zorunluluğuyla karşılaşmadan, Türkiye'ye gelen bu filmler-ki teknik bakımdan Türk Sineması'na göre çok üstün yapıya sahip filmler bu filmler- sinema salonlarına dağıtılincaya kadar çok büyük ilgi gördü. O zamana kadar, bundan 2-2,5 yıl öncesine kadar insanlar çok az sinemaya gidiyordu. Türkiye'de 3000 sinema salonu vardı, bugün 300'e inmiş durumda, sinemalar kapandı. Özellikle televizyon ve videonun rekabetinden ötürü, ama, daha çok TV nin rekabetinden ötürü. Bu 300 sinemanın 50-60 tanesi rahat film izlenebilecek niteliğe sahip. Sinema salonlarının çoğunun ses düzeni çok kötü, adamakıllı film izleyemiyorsunuz. Oysa artık Avrupa standartlarına göre belli ölçüler saptanmıştır. Göz sağlığını

bozabilir kaygısı ile görüntüyü net göstermek zorundadır, bunlar hep denetlenir, bunu yapmayan sinemalar kapatılır ya da ceza verilir. Böyle bir denetim de yok Türkiye'de. İnsanlar hem TV olduğundan hem teknik bakımdan salonlar kötü olduğundan yazın çok sıcak, kışın çok soğuk-adamakıllı para kazanamıyor- vs. vs. Çeşitli olumsuzluklar nedeniyle insanlar sinemalara gitmiyorlardı. Ama, bu teknik bakımdan üstün nitelikler taşıyan Amerikan Filmleri gelmeye başlayınca salonları doldurmaya başladı. Bu 300 sinemanın belki 50-60'ı belki çok daha az, çoğunlukla büyük şehirlerde Ankara, İstanbul, İzmir gibi, bu salonlar dolmaya başladı. Türk Filmleri-ki en iyisi de teknik bakımdan çok kötü durumda-ayrıca konular bakımından yetersizlikler taşıyor, ayrıca sanatsal açıdan yetersizlikler taşıyan Türk Filmleri de Amerikan Filmlerinin haksız rekabeti karşısında sinemalarda yer bulamamaya başladılar. Yani gösterime girememeye başladılar. Gerçi şimdi son 5-6 ay içinde bunun da biraz değiştiğini görüyoruz. İstanbul özellikle, kalburüstü diyebileceğimiz, sanatsal bakımdan öbür filmlerimize kıyasla daha üstün olduğunu sandığımız filmlerimiz sinema salonu buluyorlar, ama değerini bulamıyorlar. Geçen yıl bir sinema yazarı arkadaşımız yazıyordu. Beyoğlu'nda sinema gösterim merkezlerinden birine bir film izlemeye gidiyor. İyi olması gereken bir Türk Film bu, tek izleyici kendisi olduğundan gösterim yapılmıyor. Bir başkasına gidiyor, 5 izleyici var, gösteri yapıyor. Diğerinde 17 izleyici var, ama, Hülya Avşar'ın oynadığı "Benim

Sinemalarım" adlı filmde izleyici buluyor. Ama genelde kalburüstü diyebileceğimiz Türk Filmleri, bir de Amerikan Filmlerinin Türkiye'ye rahat girmelerinden ötürü. Şimdi burada haber alma hakkı nasıl zedeleniyor. Bu filmler sanatsal bakımdan üstünlükler taşısa bile belli bir yaşam biçimi, yani bizim olmayan bir yaşam biçimine özlemden ötürü.

Ben şuna inanıyorum ki bu özenme TV de de var. Yani 1972'li yıllardan başlayarak bizim TV mizde Amerikan dizileri, Amerikan Filmleri birden bire artmıştır. Tabi bu yalnız Türkiye'de olan bir olay değil, Avrupa'da da oldu. Fakat Avrupa'da hem sinemacılar, filmciler, sanat adamları, hem de hatta politikacılar birleşerek Amerikan Filmleri ve dizilerinin gerek sinema salonlarında, gerek Avrupa televizyonlarında bu kadar yaygınlaşmasına karşı bir takım önlemler alınmasını istediler. Bazı yerde aldılar, bazı ülkelerde almadılar. Ama tamamen politik konuların görüşüldüğünü sandığımız Avrupa Konseyi gibi uluslararası platformlarda bile Amerikan Filmlerinin Avrupa'daki üstünlüklerinin engellenmesi için öneriler verildi, tartışmalar yapıldı. Bir takım önlemler alınması için çalışılmaya başlandı. Bu da sinemada haber almayla ilgili tipik bir örnek.

Bir de basına gelmek istiyorum. Türkiye'deki basın durumuna. Basın, Türkiye'de belki ağırlığı en fazla olan bir kitle iletişim aracı. Ama, çok dar bir çevrede bu etkisini gösterebiliyor. TV nin 1. Kanalı Türkiye'nin hemen hemen her yerinde

izlenebiliyor. TV2 ise hiç yaygın değil. Kanallar açılıyor ama yayın alanları istenen bir TV kanalının erişmesi gereken alanlara erişemiyor. Bu da bir para, yatırım sorunu. TV mesajını bir ülkeye yayabilmek için bir sürü anten verici, radyoling denilen bir takım teknik donanımları yaymak lazım. Bu da pek kolay değil. TV1 hemen hemen Türkiye'nin her yerine erişebilecek düzeye geldi.

Türkiye'de 12-13 büyük gazete var ve bunların toplam tirajı 3 milyonu bulmuyor. Ama bir gazeteyi 2-3 kişinin okuduğunu düşünürsek demek ki basın da 10 milyon civarında bir insan kitlesini etkileyebiliyor. Ama TV nin etkisi yalnız Türkiye'nin her tarafına erişmesinde değil, aynı zamanda aynı sırada erişmesinde (Bir gazete haberi için bu 24 saat olabilir, bir filmin tüm izleyicileri dolaşması 5 yıl sürebilir).

Dünkü yayın eğer olumsuz bir etki yaratıyorsa Türkiye'de , aynı anda her yerde yaratıyor, yahut olumlu bir etki yaratıyorsa gene aynı anda yaratıyor. Bu çok önemli bir faktör. Aynı ayrı evlerde yaşayıp akşam TV izleyip ertesi sabah işe giden insanların aynı konuda olumlu ya da olumsuz etkilenmeleri çok önemli. Çünkü bunu tartışacaklar, tartışma ihtiyacını duyacaklar. Ama Türkiye'de bu yeterince duyuluyor mu duyulmuyor mu bilemiyorum. Dünkü yayın açısından bilemiyorum.

Ama bir Dallas dizisi öyle değil. Diziler aynı anda çok geniş bir kesimi etkiliyor. Tabii o etkilenen insanlar hiç TV izlemeyen bazı insanları da etkiliyor, bu çok

önemli.

Basın bunu daha az yapıyor. Daha dar çevrede yapıyor. Ama gene de Türkiye'de ve bütün ülkelerde yeni fikirler, yeni düşünceler ve daha yeterli eleştiriler hep basından geliyor. Yani Türkiye'de basın nasıl dar bir çevrede kalıyorsa bütün ülkelerde de öyle kalıyor. Ama, Türkiye'deki kadar, 50-55 milyona sahip bir nüfusta hergün 3 milyona bile ulaşamayan bir tiraj var. Diğer ülkelerde de bu düşük ama nüfusa oranladığımız zaman Türkiye'deki kadar düşük değil. (Avrupa ve Amerika kıtasındaki ülkelere göre kıyaslama getiriyorum). Çünkü, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yapısı da bu ülkelere yakınlaştırmaya çalışılıyor da onun için. Yani batı demokrasisi dediğimiz zaman bizim basınımızın da kitle iletişim araçlarımızın da o ülkelerdeki kadar demokratik olması gerekiyor. Ama bu haber alma hakkı zedelediği için öyle değil. Şimdi, basın da çok önemli bir faktör var, o da , tekelleşme. Bu dünyanın her tarafında var. Bizi de çok yakından ilgilendiriyor. Bizde de özellikle TV nin tekelleşmesi gündemde. Bu Magic Box denilen, bana göre yasadışı olmasına rağmen gene yüksek yerlerden aldığı güçle izlenebilir bir duruma getirilen, yayınına da ister deneme yayını adı altında olsun, ister test yayını adı altında, başlamış olan, ama henüz para kazanır duruma gelmemiş olan özel televizyon uygulaması da var.

Batı ülkelerinde de basında çok büyük tekeller var. Yani basının büyük kısımlarını elinde tutan çevreler var. Bun-

lar iş çevreleri, Kültür çevreleri, sanat çevreleri değil veya meslek çevreleri de değil. Yani gazeteciler gazeteleri kendi tekellerinde bulundurmuyorlar. Büyük işadamları gazeteleri satın alıyor, gazetecileri çalıştırıyor, ama, basın tekeli bu işadamlarının elinde kalıyor.

Şimdi ABD, kapitalizmin en geniş, en belirgin şekilde uygulandığı bir ülke. ABD'deki basın tekeli bütün ülke basınının %8'ini oluşturuyor. Çünkü ABD'de bile basının tekelleşmesini engellemek için yasalar var. Türkiye'de böyle bir yasa yok.

Devletin kendi organı olan Basın Yayın Genel Müdürlüğü bu konuda bir araştırma yapmaya kalktı, hükümet bunu durdurdu. Hatta farkında olmadan böyle bir araştırma yapıldığının, araştırma yapıldı bitti.

Türkiye'de basın üç tekelin elinde ve üç tekelin de oranı (yayma, yani basının elinde tuttuğu oranı %25) ama hepsini eklediğinizde bu oran %85 oluyor. Türkiye'de basın tekellerinin elindeki oran %85. 1. Sabah grubu, 2. Asil Nadir Grubu, 3. Nokta Güneş vs. Yani Türkiye'de tekelleşme o kadar genişlemişki kapitalizmin en yeterli örneğinin yer aldığı ABD'yi bile fersah fersah aşmış durumda. Şimdi tekel nedir ve niye engellemek gerekiyor? Tekel olduğu zaman ellerindeki kitle iletişim araçlarını tekelleştiren güçler kamuoyunu sadece kendi açılarından aydınlatmaya çalışıyorlar.

Bu da sokaktaki adamın haber alma hakkını zedeleyen bir başka faktör. Yani biz bir haberi okurken o tekelin süzgecin-

den geçmiş olarak okuyoruz, veya devlet tekelinin elinde olan TV'yi izlerken hükümetin tekelinden geçmiş olan haberi izliyoruz. En azından çünkü örneği yeniden ele alırsak, bir muhalefet liderinin ya da hepsinin de çıkması gerekiyordu. Ama gene de sorun çözülüyor. Çünkü, muhalefete yer verse bile, çünkü gibi yer vermemek lazım. Yani tek başına yer verdiği zaman da tarafsız olması lazım. Doğal olarak iktidar adına TV'ye çıkan kişi tarafsız olmayacak, ama TV'de program yapan, soru soran kişi tarafsız olmalı.

Bu da hiç kolay olmayan bir şey. Ama çünkü yayın o kadar yanıydı ki, öyle davranmamak kolay. Yani onu bu meslekten gelen herkes gayet rahatlıkla bilebilir. Bizim basınıımızda üç tane büyük tekel var. Onun dışında bir tek Cumhuriyet Gazetesi tekel dışı kalıyor. Cumhuriyet'in günlük tirajı 115.000 adet. Bazen 125.000'e çıktığı oluyor. 55 milyonluk ülkede tekel dışı bir gazetenin bu kadar küçük tirajda olması acı bir şey. Bunu düzeltmek hükümetin, devletin çabasıyla olmaz. Bu ancak, Türkiye'de kültürel düzeyin yükselmesi ile düzelecek bir şey. Ama bu kültürel düzeyi yükseltmek için ne yapmak lazım? Bu çok derin bir soru.

Bizim ülkemizde gazete tirajı bu kadar düşük ve tekellerin elinde. Aşağı yukarı 5 yıldır arayış içindedir, tirajı yükseltmek için ne yapmak lazım. Onlar birşey yapmadan hükümet birşey yapar gibi görünürdü. Okuma yazma kursları açtı. Yani deniyorki gazetenin bu kadar az okunmasının nedenleri arasında okuma yazma

oranının az olması var. Biz okuma yazma oranını yükseltirsek gazete okuma oranı da artacak. Devlet kurslardan sonra okuma yazma oranının arttığını söyledi, ama tiraj yükselmedi.

Gazeteler tirajı yükseltmek için dünyanın başka ülkelerinde pek rastlanmayan, yabancı gazetecileri çok büyük hayrete düşüren yollara başvurdular. O da önce bir takım evler dağıtmaya başladılar, bayraklar futbol vs.

Tiraj gene artmadı. Bu çok ilginç bir şey. Bu kadar çabaya rağmen tiraj artmadı. Başka bir olgu var, gazeteler son yıllarda TV de en etkili kitle iletişim aracı olduğu için- reklam veriyorlar. Bir şeyler dağıtıyorlar ama buna da rağmen tiraj artmıyor. 89 yılı itibariyle bütün gazetelerin toplam reklam gideri 13 milyar dolayında. Gazetelerin tirajın az olmasından sıkıntısı var. Gelirlerinin daha büyük bir çoğunluğunu yani tirajdan elde edilen gelirden daha çoğunu reklama harcıyorlar.

Bunca çabaya rağmen ekonomik durumlarında hiçbir gelişme yok. Satış artmıyor ama bu 13 milyar nereden geliyor, bu da çok ilginç bir şey. Bu da tekelin varlığını gösteriyor. Tekellerin TV deki reklam için verdiği 13 milyar, demekki gazeteciliğin dışında başka bir iş de var işin içinde. Bu olgu da gösteriyor ki bizim

haber alma hakkımız özgür değil. Bir sürü başka etkenlerin etkisi altında, ve biz haber alamıyoruz, neden haber alamıyoruz? Çevremizdeki olaylardan bir defa haber alamıyoruz, dünyada neler oluyor haber alamıyoruz. Giderek bizim toplumumuz düşünemiyor, yorum yapamıyor, olayları karşılaştırmıyor. Ya da belli çevrelerde yaşayan insanlar yorum yapabiliyor. Ama, özellikle Anadolu, doğu, güneydoğu (büyük şehirlerin dışında kalan bölgeler) böyle bir entellektüel gereğe, koşula sahip değil. O zaman bir sürü sorunun cevabını vermemiz mümkün. Yani Türkiye niye böyle, niye bu sorun var. Hangi sorun olursa olsun, bir nedeni bu doğal olarak. Bütün nedeni bu haber alma hakkının zedelenmesine veremeyiz. ama bir nedeni de, yani Türkiye'deki kültürel düzeyin çok düşük olmasının bir nedeni de bu oluyor. Bu konuda birçok örnek vermek mümkün, ama öyle sanıyorum ki, Türkiye'deki kitle iletişim araçlarının arasından bir iki örnek verdiğimiz takdirde sahip olmamız gereken, bence hakkımız olan bu demokratik olgu, yani haber alma hakkının bulunmayışı, bizim yaşamımızda çok büyük yetersizliklere yol açıyor.

Ben burada keseyim izin verirseniz, sorular varsa, yanıtları biliyorsam yanıtlayayım. Bilmiyorsam da açıkca bilmiyorum demeye hazırım.

KİTAP DÜNYASINDAN

Kitap eleştirilenliği başlı başına bir meslek. Bizim böyle bir iddiamız yok. Bu sütunlarda elimizden geldiği, dilimizin döndüğünce satış listelerinde söz sahibi olmuş kitapları tanıtmaya çalışmak istiyoruz. Bunlardan ilki;

"YARIN ÇOK STAR OLACAK" -
Jacques Séguéla

Çevirmen: Mine Haksal-AFA Yayınları

Daha önce "Anneme Reklamcı olduğumu söylemeyin o beni genelevde piyanist sanıyor." adlı kitabı ile tüm dünyada satış rekorları kıran ünlü Fransız reklamcı Séguéla bu kez, yüzyılımıza parıltılı ışıkla rıyla damgasını vuran "Star" yada "Mit" haline gelmiş François Mitterrand'dan Marilyn Monroe'ya değin uzanan evrensel ışıltıya sahip bir kesimi, sahip oldukları ortak özellikleri ile onları evrensel "Mit" haline getiren vasıfları akıcı bir dille anlatıyor.

"Düş taciri" Séguéla politikayı bile medyaların yönlendirdiği çağımızda kitle

med-yacılığının tabir yerinde ise "marketing" tekniği ile star yaratıp pazarlamasından duyduğu endişeyi konu ediyor. Kitabını baştan sona çarpıcı sözcüklerle süslemeyi de ihmal etmiyor. Bunlardan birkaçı;

- * Akıl da erkeklik gibidir, onunla hiç övünmeyenlerde bulunur.
- *..... Bu kibir mesleği, sürekli alçakgönüllü olmayı gerektirir. (Starlık hakkında)
- * Tutarlılık olmadan süreklilik olmaz.
- * Yeni bir star, her zaman yeni bir toplumsal beklentiden çıkar.

Sevgi ve saygılarla.

Ecz. Rezzan Gençler

1971 Islahiye doğumluyum. Öğretmen bir ailenin ortanca kızıyım. İlk, orta ve lise öğrenimimi Ankara'da tamamladım. Halen Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 2. sınıf öğrencisiyim.

SENİ SEVİYORUM

Hep güzel şeyler düşünüyorum,
Sevmek diyorum, umut diyorum, mutluluk....
Yaşamayı sevdiğimi anlıyorum.
Bugün neden böyle coşkuluyum dememe kalmıyor,
Bir de bakıyorum ki seni düşünüyorum.

Güzel bir müzik dinliyorum,
Güzel bir resme bakıyorum,
Nereye baksam, önce güzellikleri görüyorum.
Nedenini anlamaya çalışırken,
Bir de bakıyorum ki seni yanımda düşünüyorum.

Birgün seninle tanışıyorum,
Hayatımın değiştiğine tanık oluyorum,
Yaşamak anlam kazandırıyor, fark ediyorum,
Uzun uzun düşünmeye zaman yok,
Birden anlıyorum ki seni seviyorum, hem çok seviyorum.
Uykusuz bir gecenin sabahında da her zaman olduğu gibi seni ÖZLÜYORUM.

Devrim SARIYÜCE

ODAMIZIN OLAĞAN MALİ GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILIYOR

6643 Sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanunu gereği, Odamızın 1990 Seçimsiz Olağan Mali Genel Kurul Toplantısı 28 Eylül 1990 Cuma günü saat: 14.00 'de T.E.B. Konferans Salonu (Farabi Sk. No: 35 Çankaya-Ankara) 'da toplanacaktır.

Çoğunluk sağlanamadığı takdirde 29 Eylül 1990 Cumartesi günü aynı saatte ve adreste aşağıda bildirilen gündemle toplanacaktır.

Üyelerimize duyurulur.

ANKARA ECZACI ODASI
YÖNETİM KURULU

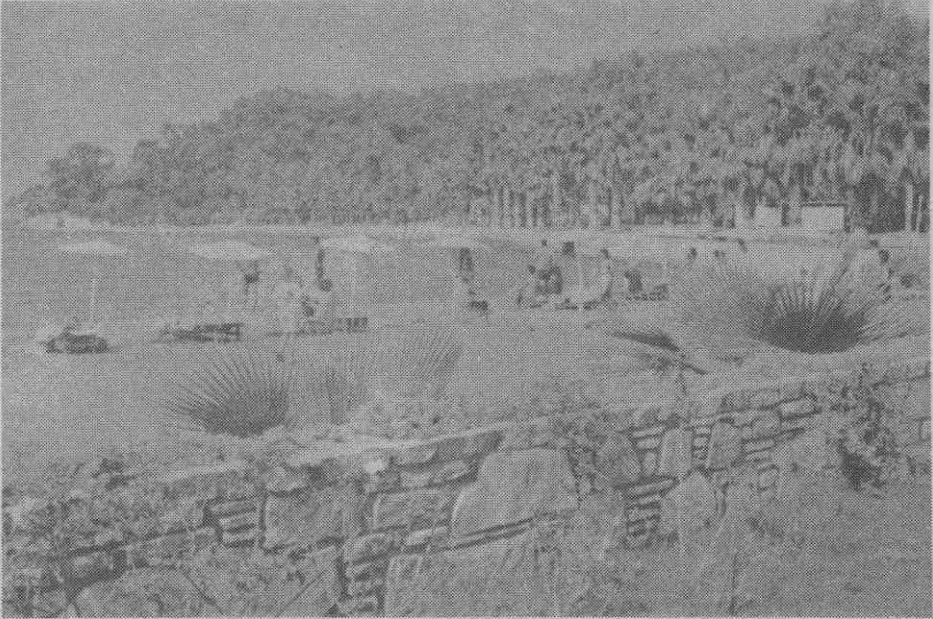
GÜNDEM

1. Açılış
2. Genel Kurul Divan Seçimi
3. Çalışma ve Mali Raporların okunması
4. Denetleme Kurul Raporunun okunması
5. Raporların görüşülmesi
6. Açıklama
7. Tasarı bütçenin okunması, görüşülmesi ve onaylanması
8. Dilek ve öneriler
9. Kapanış

GÖKOVA'DA DÖRT GÜN

29-30-31 Ağustos 1 Eylül tarihlerinde Gökova Körfezi Yücelen Tesislerinde dolu dolu yaşanan 4 güzel gün 3 gece geçirdik.

Odamızın düzenlediği, diğer illerden de gelmek düşünceliliğini gösteren meslektaşlarımızın katılarak neşemizi daha da arttırdığı gezimizin her bireyde ayrı ayrı tatlı anılar bıraktığı inancındayız. (Ufacık bir pürüz dönüş otobüsünün rötarlı hareketi)

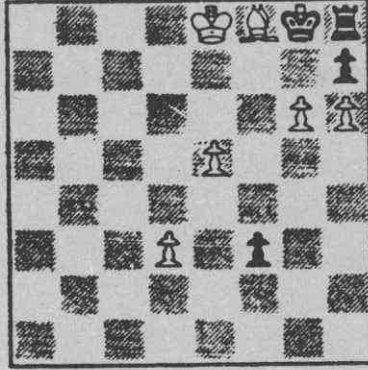
Meslektaşlarımızın birbirlerini daha iyi tanması ve yakınlaşmasının amaç olduğu bu tip gezilerin yinelenmesi ve katılımın günden güne artması ortak dileğimizdir.

Gerçek bir doğa harikası olan Gökova Körfezinin doğayı bozmaksızın Muğla Evleri stilinde güzel bir mimari ile bütünleşerek, gelecek yıllarda korunması dileğiyle...

Beyaz oynar kazanır.

ÇÖZÜM:

1.a5 Şd6 2.a6 Şc6 3.Ad5 f4 4.Şxf4 Fb1 5.Şe5 Fh7 6.f4 Fb1 7.f5 kazanır

♠ 87432

♥ 75

♦ R5

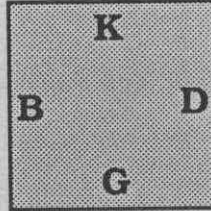
♣ 10962

♠ RV105

♥ R108

♦ 863

♣ AD

♠ AD9

♥ -

♦ 10

♣ RV8543

♠ 6

♥ ADV96432

♦ ADV

♣ 7

Oyun 4 Kör

Atak: Trefl A,D Doğu Damı Ruayla alır. Güney çakar, her dağılıma ve her koşula oyun 4 kör.

Cevap: Elden Karo Vale, Yerden Rua, yerden sinek 10' lu Doğu Ruayı koyar, elden Asla çakılır. Karo As çekilir, Dama yerden çakılır. Sinek 9'luya Pik 6'lı atılır.

1 Trefl 2 kör verilerek 4 kör yapılır.